

mestna
knjižnica
ljubljana

Program dela **MKL za leto 2009**

Ljubljana, december 2008

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA

PROGRAM DELA ZA LETO 2009 PODROBNI VSEBINSKI PREGLED

Ljubljana, januar 2009

UVOD

V letih od 2009 do 2012 bo MKL predstavljala svojo dejavnost in storitve z dvema gesloma: »Pod eno streho« in »Tretji prostor«.

Prvo vsekakor odraža željo po samoidentifikaciji nove enotne knjižnice. Pol leta delovanja MKL v letu 2008 se v javnosti delno že odraža vedenje o enotni knjižnici v prostoru Ljubljane, vendar je razumevanje posameznih knjižnic v njenem okviru še vedno zelo partikularno, tako med bralci in drugimi uporabniki, kot pri zaposlenih. V letu 2009 že pričakujemo večjo stopnjo integracije knjižnic v MKL ter posledično porast skupne pripadnosti novi združeni instituciji. Tudi bralci bodo, zlasti po uvedbi enotne članske izkaznice, enotnega načina poslovanja, nove skupne spletne strani ipd., hitreje prepoznavali prednosti združitve. Pomemben sklop subjektov, ki so vezani na prepoznavanje enotne MKL, so tudi občine pogodbene partnerice, s katerimi bomo sklenili nove pogodbe o izvajanju knjižnične dejavnosti in naši poslovni partnerji, ki s svojimi storitvami zagotavljajo nemoteno delovanje knjižnic. Med slednjimi so pomembni zlasti založniki in knjigotržci, za katere se bo po uvedbi enotnega sistema nabave gradiva precej spremenil način poslovanja s knjižnico.

Drugo geslo odraža novo opredelitev vloge knjižnic, ki se je nedavno pojavila v strokovnih krogih in jo z veseljem povzemamo, saj izvira iz stare, a še kako žive ugotovitve, da je knjižnica vselej za ljudi. Tretji prostor je pojem, s katerim knjižnica vabi vse prebivalce mesta in okolice k uporabi gradiva in storitev, pri tem pa se definira kot nujna destinacija za vsakega človeka. Vsakdo naj bi poleg doma in službe ali šole potreboval tudi tretji prostor, kjer lahko živi del svojega življenja. Predlagamo, da je knjižnica med prvimi v vrsti tretjih prostorov, s pomočjo katerih si vsak posameznik izgrajuje svojo osebnost ter odnos do kulture, znanja in družbe.

Glavni cilj združitve prej nepovezanih mestnih knjižnic je, da bo enovita knjižnica lažje dosegala svoje prioritetne cilje, bolje servisirala informacijske potrebe uporabnikov in zagotavljala udobnejšo in tudi cenejšo uporabo vseh zbirk in informacijskih storitev. Srednje in dolgoročno pričakujemo poenotenje na mnogih področjih delovanja, predvsem je v letu 2009 potrebno čim prej zagotoviti novo organiziranost »skupnih« dejavnosti z enotno sistemizacijo delovnih mest, enotnim upravljanjem s kadrovskimi viri, enotno nabavo in obdelavo gradiva, poenotenjem oziroma združitvijo informacijskega sistema in IKT opreme (kar bo glede na velikost institucije zahtevalo znatna sredstva), enotno člansko izkaznico in enotno grafično podobo organizacije, skratka uveljavitev »osrednje« knjižnice v skladu z zakonodajo. Za udejanjenje vseh teh nalog bomo potrebovali tudi nove prostorske rešitve in nekaj nove prostorske in IKT opreme, kar je predvideno v prvi polovici leta 2009.

Program je pripravljen ambiciozno in predvideva večja finančna sredstva, kot jih je knjižnica prejemale doslej, večji del povečanja stroškov pa je posledica nujnih vlaganj v procese »zagona« enotne knjižnice, od združevanja različnih podatkovnih zbirk prejšnjih samostojnih knjižnic, ki je nujno za poenotenje strokovnega delovanja, preko vzpostavitve enotnega informacijskega sistema, do izvedbe drugih organizacijskih, kadrovskih in vsebinskih skupnih projektov. Ker bodo finančna sredstva omejena in ne bodo v celoti sledila načrtovanemu programu, bomo aktivnosti izvajali v obsegu, ki nam ga bodo omogočala.

Pravne podlage

Delovanje in razvoj Mestne knjižnice Ljubljana (v nadaljevanju MKL) temelji na določilih Zakona o knjižničarstvu in podzakonskih aktov, ki jih ta zakon predpisuje ter smernicah Nacionalnega programa za kulturo 2008-2011.

Strateškega načrta MKL za obdobje 2008-2011 ni bilo mogoče pripraviti zaradi združevanja 6 knjižnic v enovit zavod. Sprejem Strateškega načrta MKL 2008-2011 načrtujemo v letu 2009.

Status in poslovanje knjižnice urejajo:

1. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica Ljubljana (Uradni list RS, št. 30/08)
2. Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/01 in podzakonski predpisi)
3. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS, št. 96/2002)
4. Zakon o zavodih (UL RS, št. 12/91 in 8/96)
5. Zakon o lokalni samoupravi (UL RS št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 75/98, 70/00, 51/01)

Na poslovanje knjižnice vplivajo tudi drugi predpisi, npr.:

1. Zakon o javnih naročilih (UL RS, št. 39/00)
2. Zakon o računovodstvu (UL RS, št. 23/99)
3. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (UL RS, št. 21/95)
4. Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 59/99), predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugi akti.
5. Računovodski standardi
6. Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti
7. Pravilniki o delovanju knjižnic

Funkcije knjižnice

MKL opravlja naslednje funkcije za potrebe knjižničnega sistema Slovenije:

- je splošna knjižnica na območju MOL (265.009 prebivalcev),
- je osrednja območna knjižnica za osrednjeslovensko knjižnično regijo (524.151 prebivalcev),
- izvaja naloge splošne knjižnice za osem občin izven Mestne občine Ljubljana,
- izvaja naloge posebnih humanističnih zbirk in domoznanstva – Slovanska knjižnica,
- izvaja naloge na področju razvoja bralne kulture za otroke in mladino – Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo – Pionirska knjižnica,
- izvaja naloge potujoče knjižnice,
- izvaja naloge na področju vseživljenjskega učenja – Borza znanja, Borza dela, Središče za samostojno učenje itd.
- razvija bralno kulturo in informacijsko pismenost na celotnem območju, na katerem delujejo njene organizacijske enote, knjižnice mestnih območij in krajevne knjižnice.

Dolgoročni cilji knjižnice

- nadaljnja izgradnja kvalitetne in k uporabnikom usmerjene knjižnične zbirke,
- zagotavljanje dostopnosti knjižnice, knjižničnih storitev in informacijskih virov,
- razvoj digitalne knjižnice,
- usmeritev knjižnice v permanentno učečo se organizacijo,
- promocijske in druge dejavnosti knjižnice za izboljšanje bralne kulture in informacijske pismenosti.

- uveljavljanje sodobnega poslanstva knjižnice, v kateri bodo zaposleni v dobro uporabnikov, zlasti prebivalcev Ljubljane, združili svoja znanja ter razvijali nova strokovna znanja in veščine,
- integracija notranjih knjižničnih sistemov,
- krepitev učinkovitosti delovnih procesov,
- razvoj novih informacijskih storitev,
- medsebojno sodelovanje ter vzpostavljanje nove notranje kulture in pripadnosti skupni organizaciji,
- sodelovanje z lokalnim okoljem s ciljem povečati pestrost delovanja in pridobiti nove člane-

Letni cilji knjižnice

Na področju strokovnega dela knjižnice:

- omogočanje čim večjemu številu uporabnikov (odraslim, mladini in otrokom) izposojam čim bolj raznovrstnega in zanimivega knjižničnega gradiva,
- uravnotežena nabava, kvalitetna bibliografska obdelava v sistemu COBISS in redno izločanje knjižničnega gradiva,
- posodabljanje informacijske opreme in razvoj digitalne knjižnice z nadgradnjo enotnega spletno-informacijskega sistema, servisov za samostojno uporabo knjižnice in digitalizacijo knjižničnega gradiva,
- izobraževanje zaposlenih in uporabnikov knjižnice,
- sodelovanje na javnih razpisih za prijavo projektov na nacionalnem in mednarodnem nivoju, kar omogoča zagotavljanje dodatnih sredstev za dejavnosti knjižnice,
- oblikovanje skupne domoznanske zbirke in izvajanje domoznanske dejavnosti za večjo osveščenost o pomembnosti kulturne dediščine in za dostop do informacij za lokalne študije,
- izvajanje nalog območne knjižnice za osrednjeslovensko knjižnično regijo, s kandidacijo za sedež vseslovenskega portala KAMRA za dostop do domoznanskih gradiv in kulturne dediščine,
- organizacija različnih prireditev za širjenje bralne kulture in informacijske pismenosti,
- razvoj dejavnosti in storitev za ciljne skupine uporabnikov in za uporabnike s posebnimi potrebami,
- organizacija dogodkov in prireditev, ki omogočajo aktivno in kvalitetno preživljanje prostega časa,
- povečevanje prepoznavnosti knjižnice v lokalnem okolju ter na nacionalni in mednarodni ravni z oblikovanjem različnih partnerstev,
- sodelovanje pri projektih Mestne občine Ljubljana.

SKUPNI PROJEKTI MKL

Prva faza poenotenja dejavnosti zajema vzpostavitev nujnih pogojev za enotno delovanje in poslovanje združene knjižnice. Ocenjujemo, da so v tej fazi nujni zlasti naslednji projekti, katerih izvedba ali priprava bo vzpostavila podlage za kasnejše združevanje in poenotenje različnih funkcij:

Projekt: Strateški načrt MKL 2009-2012

S strateškim načrtom (vizija in poslanstvo) želimo začrtati smer delovanja knjižnice v naslednjem srednjeročnem časovnem obdobju, s strateškimi cilji in akcijskimi načrti pa, kako bomo to dosegli. Oblikovana je projektna skupina, ki bo do maja 2009 pripravila Strateški načrt MKL.

Projekt: Enotna celostna grafična podoba knjižnice

Z novo zasnovano CGP želimo povečati vidnost in prepoznavnost knjižnice med uporabniki in v širši javnosti na lokalnem, regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

Knjižnica je v letu izvedla JNMV in glede na obseg finančnih sredstev izbrala za izdelavo 8 elementov CGP. K oddaji ponudbe je povabila 8 oblikovalcev, komisija je za oblikovanje CGP MKL izbrala Zdenka Bračevca, arhitekta in oblikovalca. Naročeni elementi bodo izdelani do konca januarja 2009.

V letu 2009 in 2010 bomo nadaljevali z oblikovanjem in izdelavo elementov CGP (celotna CGP obsega).

Projekt: Poenotenje baze članov MKL

Dogovorjeno je bilo, da pred združevanjem bibliografskih baz ter baz o zalogi in izposoji gradiva knjižnic v MKL izvedemo združitev baz naših članov, da čim prej poenotimo vpis in omogočimo, da bodo imeli člani le po eno izkaznico. Posodobljeni so bili "zapisniki", potrebni IZUMu za pripravo programskih dokumentov, potrebnih za združevanje. Združitev baz članov in potrebno konverzijo pričakujemo do maja 2009. Projekt ni v celoti odvisen od MKL, ampak je potrebno pri izvedbi upoštevati tudi kadrovske kapacitete IZUM. Za leto 2009 načrtujemo poenotenje poslovanja z uporabniki v celoti prek enotnih pogojev uporabe knjižničnih storitev.

Projekt: Enotna članska izkaznica

MKL se bo s svojo člansko izkaznico v letu 2009 pridružila projektu Mestne izkaznice, ki jo načrtuje MOL. MKL je posredovala nosilcu in izvajalcu projekta zahteve in potrebe za vključitev članske izkaznice kot glavnega uporabniškega identifikacijskega dokumenta v sistem Mestne plačilne kartice. Ker se uvajanje mestne kartice časovno ne ujema povsem z načrti MKL glede poenotenja baze članov, bomo v vmesnem obdobju nujno uvedli lastno začasno kartico, ki jo bomo kasneje članom zamenjali z mestno.

Projekt: Priprava nove spletne strani MKL

Ob združitvi vseh ljubljanskih splošnih knjižnic v enoten javni zavod smo pričeli tudi s pripravami na postavitve novega spletnega mesta Mestne knjižnice Ljubljana.

- Januarja 2009 bo pričela v skladu z novo CGP knjižnice delovati nova spletna stran MKL, na kateri bodo objavljene vse osnovne informacije o knjižnici (podatki o enotah, storitvah, ceniki, urniki.....).
- Na enakem sistemu kot spletna stran, torej s pomočjo uporabe CMS Joomla in dodatkov, se vzpostavi intranet oz. interni strežnik za dokumente ter za interno komunikacijo zaposlenih (forum, novice za zaposlene...).
- Vzpostavitev sistema za izpolnjevanje in pošiljanje internih obrazcev.
- Vzpostavitev sistema za prijavo tehničnih napak na IT opremi.
- Izobraževanje tistih zaposlenih, ki bodo zadolženi za objavljanje vsebin na spletni strani MKL.

Projekt: Svetovna prestolnica knjige 2010

MKL se je odzvala povabilu Oddelka za kulturo MOL k oddaji predlogov za oblikovanje programa v okviru Unescovega naslova Ljubljana - Svetovna prestolnica knjige 2010 in prijavila 15 projektov. Večina priprav odobrenih in finančno podprtih projektov bo potekala v letu 2009, nadaljevala pa se bo tudi v letih 2010 in 2011:

Razvili bomo vsebinsko različne projekte, ki naj bi v letih 2010 in 2011 privabili k branju knjig in uporabi drugih medijev ter knjižnice v celoti, čim večje število novih bralcev. Izvajali pa bomo tiste, ki bodo ob prijavi na poseben javni razpis MOL, izbrani in financirani.

Predvideni projekti:

Knjiga-ljudje-mesto: fotografski natečaj na temo knjige, pri katerem nameravamo zajeti fotografske podobe trenutkov, ki ponujajo možnost vizualnega zapisa zgodb, dokumentirajo čas in prostor, nosijo sporočilno-estetsko vrednost in nenazadnje vizualno promovirajo knjige, branje, knjižnice.

Potujoči literarni in dokumentarni kino: vizualnemu principu sprejemanja sodobnih medijev in nosilcev informacij sledimo tudi v Potujoči knjižnici. »Potujoči literarni in dokumentarni kino« bo s svojo mobilnostjo, sodobno opremo in privlačno zunanjo podobo na vizualen način približal in ponudil bralcem knjigo, neknjižno gradivo in knjižnične storitve.

Mozaiki branja - festival knjige in knjižnic: javnosti in različnim ciljnim skupinam uporabnikov bomo pripravili niz prireditev in dogodkov, ki promovirajo dejavnosti knjižnic, povezanih z branjem, znanjem, ustvarjalnostjo in kulturo nasplah.

Govoreča knjiga: uveljavitev in širitev medija zvočne knjige kot enega od načinov branja; izboljšanje opremljenosti vseh enot MKL z zvočnimi knjigami in predvajalniki zanje.

Beri širše – beri Slovence: obiskovalcem knjižnice bomo sistematično predstavili sodobne slovenske književnike ter s tem duha in kulturo posameznih pokrajin Slovenije. S tem bomo spodbujali k branju tiskanih knjig, poslušanju zvočnih knjig in glasbe ter ogledu filmov slovenskih avtorjev. Posebnost projekta bo usmerjena v branje e-knjig na novem nosilcu zapisov – bralniku.

Pogovorni večeri Philologos: Philologos je cikel filozofskih pogovorov, ki jih Slovenska knjižnica organizira skupaj s KUD Logos.

Strip – Ob bok knjižnim klasikom: s projektom se stripovsko podajanje pisane besede staplja s tradicionalno podobo literature in posodablja koncept knjige z delavnicami, razstavami, okroglimi mizami.

Interaktivni modeli za otroke v knjižnici: interaktivni modeli v knjižnicah bodo vsem in v enaki meri dostopni tako kot spodbuda otroku za uporabo sodobne tehnologije, kot dostop do vsebin, ki jih te tehnologije ponujajo. Hkrati želimo izkoristiti privlačnost, s katero otroka ti modeli očarajo, za srečevanje s pravimi knjigami in branjem.

- Kosovirjeva žlica (po Svetlani Makarovič)
- Župančičev gaj (po Otonu Župančiču)
- Pikino drevo (po Piki Nogavički).

Svet Ljubljani in Ljubljana svetu: zbirka sodobnih otroških zgodb – nacionalnih sekcij Mednarodne zveze za mladinsko književnost – IBBY (večjezična izdaja) in mednarodni simpozij ob njenem izidu, 2. aprila 2010

Znameniti Slovenci in Slovenke Ljubljani, Sloveniji in svetu: Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz, 5. cikel, za šolsko leto 2010/2011

1001 knjiga: priporočilni seznam najboljših knjig za otroke in mladino v slovenskem jeziku v zadnjih 60 letih

Vključevanje ranljivih ciljnih skupin uporabnikov v knjižnico – imigranti: dolgoročno zagotavljanje fonda gradiva za ranljive skupine prebivalstva in dejavnosti za njihovo socializacijo.

Literarni blog: Mestna knjižnica Ljubljana bo za svoje uporabnike na svojem spletnem blogu (knjiznica-ljubljana.blogspot.com) pripravljala predloge za kvalitetno branje v obliki anotacij. K oblikovanju vsebin želimo povabiti tudi uporabnike.

Spletna radijska postaja MKL: spletni radio pomeni za knjižnico in lokalno skupnost pomembno novost, saj prinaša sveže rešitve pri podajanju vsebin končnemu uporabniku in zagotavlja demokratičnost, interaktivnost ter možnost participacije.

Zbornik MKL - Od kod prihajamo? Kdo smo? Kam smo namenjeni?: ena od oblik promocije združene MKL je tudi izdaja zbornika MKL, s katerim bo knjižnica še povečala svojo vidnost in prepoznavnost med meščani Ljubljane.

Poenotenje nabave in bibliografske obdelave gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva bo v letu 2009 sprva potekala še naprej ločeno po knjižnicah do vzpostavitve združenega oddelka. Za to so predvideni sledeči postopki in aktivnosti:

Z novo sistematizacijo bo oblikovana Služba za pridobivanje in obdelavo knjižničnega gradiva (SPOK). V prvi polovici 2009 načrtujemo obnovo in ureditev dodatnih prostorov za SPOK ob Slovenski cesti, kar bo financiral najemodajalec stavbe po posebi pogodbi, najemnino pa bo knjižnica začela plačevati leta 2011.

Vzporedno poteka priprava na konverzijo bibliografskih baz COBISS kot pogoj za vzpostavitev dejavnosti SPOK, ki je predvidena (še brez potrditve z IZUMa) v drugi polovici 2009.

Priprava na konverzijo vključuje organizacijo enotnega poslovanja SPOK: vzpostavitev skupnih nabavnih postopkov, obdelave in inventarizacije, ureditev enotnih šifrantov v sistemu COBISS.

Združitev MKL posledično prinaša poenotenje ureditve gradiva v prostem pristopu (postavitve). Potrditev poenotnih šifrantov (gradiva za otroke in gradiva za mladino) je predvidena v začetku leta 2009. V nadaljevanju načrtujemo preopremljanje signatur v vseh enotah MKL za dosedanje postavitvene skupine, ki bodo moteče odstopale od poenotnih.

V 2009 pa že začnemo proces oblikovanja enotne nabavne politike za nakup knjižničnega gradiva.

Ustanovitev skupnega oddelka za informatiko

Z novo sistemizacijo bo oblikovan Oddelek za informatiko, ki bo skrbel za celoten razvoj in upravljanje ter vzdrževanje informacijskega sistema MKL, spletnih strani in računalniške opreme. Naloge oddelka bodo predvidoma naslednje:

- razvoj informacijskega sistema MKL, spletnih aplikacij MKL,
- pomoč pri implementaciji ostalih elektronskih ter komunikacijskih servisov,
- nakup IKT opreme,
- servis informacijsko komunikacijske opreme v MKL
- pomoč in izobraževanje zaposlenim in uporabnikom,
- vzdrževanje spletne strani in intraneta MKL
- sodelovanje pri promociji MKL,
- sodelovanje pri izvajanju območnosti.

V letu 2009 bo primarna naloga Oddelka načrtovanje in implementacija skupnega informacijskega sistema MKL. Informacijski sistem je namreč v zavodu s toliko uporabniki in zaposlenimi vitalnega pomena. Projekt bomo izvajali v več fazah, ker je finančno zelo zahteven, za izvedbo pa bomo potrebovali posebna finančna sredstva. Od ustanovitelja bodo odvisni časovni dejavniki uvajanja posameznih faz projekta.

Faze projekta načrtovanja in implementacije skupnega informacijskega sistema MKL:

1. Izdelava projekta izgradnje informacijskega sistema (december 2008 - januar 2009) (izvedeno iz sredstev za 2008);
2. Izdelava lokalnega omrežja vseh enot knjižnice:
 - a. Izbira ponudnika za izdelavo optičnega lokalnega omrežja K2 – K. Šiška, K. Bežigrad, K. Vič, K. Moste preko Dark Fiber optičnih kablov.
 - b. Nakup mrežne opreme za povezavo glavnih enot preko optike ter manjših enot preko VPN povezav v omrežje KOŽ:
 - i. 1x 10GB switch – povezava Arnes – K2

- ii. 4x 1GB switch – povezava K2 – večje enote
 - iii. 25x router za vzpostavljane VPN povezav z enkripcijo
- 3. Ureditev primerne sistema za neprekinjeno napajanje informacijskega sistema
- 4. Nakup diskovnega polja ter licenc za nov informacijski sistem MKL.
 - a. Nakup diskovnega polja velikosti 10TB za slike virtualnih strežnikov, podatkovne baze poštnega strežnika, dokumentacijskega okolja, slikovnega ter multimedijskega materiala knjižnice, digitaliziranih gradiv knjižnice
 - b. Licence:
 - i. virtualizacija VMware – 1 licenca
 - ii. Microsoft Windows Server 2008 - 12 licenc+240 CAL
 - iii. Microsoft Exchange Server 2008 - 270 CAL
 - c. Nakup opreme za optično povezavo strežnikov z diskovnim poljem
- 5. Inštalacija strežnikov, vzpostavitev servisov in migracija podatkov starih servisov K2 v novo okolje
- 6. Priklop ostalih enot na nov informacijski sistem, migracija podatkov v nov informacijski sistem
- 7. Vzpostavitev Microsoft okolja na odjemalskih računalnikih v Knjižnici Jožeta Mazovca
- 8. Vzpostavitev centralnega nadzora nad uporabniškimi računalniki v MKL s programom MyPC 3.5

Po vzpostavitvi informacijskega sistema v MKL bo potrebno izobraziti vse zaposlene za uporabo aplikacij, ki jih bodo srečevali pri vsakdanjem delu.

MKL se bo potegovala za gostovanje spletnega portala kulturne dediščine in domoznanstva Kamra. V primeru, da nas upravni odbor Kamre izbere za gostitelja, je predpogoj urejen informacijski sistem.

Mentorstvo

V letu 2009 načrtujemo pričetek izvajanja programa mentorstva na ravni MKL, ki bo temeljil na priporočilih in smernicah mentorjem, zbranih v posebnem pravilniku. S tem bomo zagotovili, da se bo uvajanje zaposlenih in prostovoljcev v delo knjižnice izvajalo na enoten in kvaliteten način. Mentorstvo se bo izvajalo za:

- različne oblike prostovoljnega dela v knjižnici;
- kandidate za opravljanje strokovnega izpita;
- usposabljanje na delovnem mestu;
- rehabilitacijo na delovnem mestu;
- obvezno študentsko prakso;
- prakso oz. izbirne vsebine za dijake;
- novim sodelavcem v ustanovi.

Center vseživljenjskega učenja Ljubljana / CVŽU Ljubljana

MKL je konzorcijski partner v projektu CVŽU, ki ga je razpisalo MŠŠ v okviru Evropskih socialnih skladov za obdobje 2008-2013. Prijavitelj in nosilec projekta v LUR je CDI Univerzum. MKL koordinira mrežo in izvaja svetovanje za 8 Točk vseživljenjskega učenja v splošnih knjižnicah LUR: MKL (Knjižnica Šiška, Knjižnica Bežigrad, Knjižnica J. Mazovca in Knjižnica Otona Župančiča), Matična knjižnica Kamnik, Knjižnica I. Cankarja Vrhnika, Knjižnica Litija in Knjižnica Domžale. Projekt bo trajal pet let.

V letu 2009 bomo vzpostavili v vseh točkah vseživljenjskega učenja v mreži svetovalno dejavnost, različne oblike izobraževanja za uporabnike in mentorje v TVŽU (delavnice, predavanja). Ker je eden od ciljev projekta tudi vključevanje ranljivih skupin v procese vseživljenjskega učenja, bomo oblikovanju vsebin zanje posvetili še dodatno pozornost.

Easy / Easy to Join – Education -Inclusion for all

Projekt Easy je za obdobje 2008-2010 prijavilo 10 partnerjev iz 5 držav (Nemčije kot prijaviteljice, Finske, Turčije, Bolgarije in Slovenije). Poteka v okviru Programa vseživljenjskega učenja "Grundtvig – Multilateralni projekti". Iz vsake države sodelujeta dva partnerja: zasebni ponudnik izobraževanja odraslih in nevladna oziroma neprofitna ustanova.

Iz Slovenije sta to Glotta Nova in MKL. Namen projekta je oblikovanje modela izobraževanja zaposlenih prek permanentnega izobraževanja (non-formal learning) na delovnem mestu in samostojnega učenja (informal learning). Na prvem sestanku konzorcijskih partnerjev januarja 2009 na Finskem bomo oblikovali izhodišča za model, ki ga bomo v letu 2009 testirali tudi v MKL. Za testiranje modela bomo ustanovili delovno skupino, ki jo bodo sestavljali knjižničarji z izkušnjami pri izvajanju internega izobraževanja (sodelovanje v preteklih evropskih projektih).

I KNJIŽNIČNA MREŽA IN PROSTOR

1 Knjižnična mreža

- Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, Ljubljana
 - Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a, Ljubljana
 - Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova 87a, Ljubljana
 - Knjižnica Savsko naselje, Belokranjska 2, Ljubljana
 - Knjižnica Črnuče, Dunajska 367, Ljubljana
- Knjižnica Jožeta Mazovca, Zaloška 61, Ljubljana
 - Knjižnica Polje, Zadobrovska 1, Ljubljana – Polje
 - Knjižnica Fužine, Preglov trg 15, Ljubljana
 - Knjižnica Zalog, Zaloška 220, Ljubljana
 - Knjižnica Jarše, Clevelandska 17–19, Ljubljana
- Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana
 - Knjižnica Poljane, Zarnikova 3, Ljubljana
 - Knjižnica Nove Poljane, Povšetova 37, Ljubljana
 - Knjižnica Kolodvor, Trg osvobodilne fronte 10, Ljubljana
 - Potujoča knjižnica s postajališči
- Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47/a, Ljubljana
 - Knjižnica Rudnik, Dolenjska c. 11, Ljubljana
 - Knjižnica Brdo, Brdnikova 14, Ljubljana
 - Knjižnica Grba, Cesta na Brdo 63, Ljubljana
 - Knjižnica Ig, Ig
 - Knjižnica Dobrova, Dobrova
 - Knjižnica Šentjošt,
 - Knjižnica Polhov Gradec,
 - Knjižnica Škofljica, Škofljica
 - Knjižnica Velike Lašče, Velike Lašče
 - Knjižnica Rob,
 - Knjižnica Horjul, Horjul
 - Knjižnica Brezovica
 - Knjižnica Podpeč, Podpeč
 - Knjižnica Rakitna,
 - Knjižnica Notranje Gorice
- Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
 - Knjižnica Šentvid, Prušnikova 106, Šentvid
 - Knjižnica Gameljne, Srednje Gameljne 50, Ljubljana – Šmartno
 - Knjižnica Medvode, Cesta komandanta Staneta 10, Medvode
 - Knjižnica Vodice, Škofjeloška cesta 7, Vodice
- Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, Ljubljana

2 Knjižnični prostor

Skupne službe Mestne knjižnice Ljubljana

Za potrebe novo organiziranih skupnih služb in dejavnosti MKL bomo v letu 2009 pridobili nove prostore na podlagi najemne pogodbe med najemodajalcem, MOL in MKL. Prostori se nahajajo poleg stavbe MKL in za dostop do njih bo potrebno zgraditi prehod, ki ga bo MKL sofinancirala. V teh prostorih bomo predvidoma organizirali službo za nabavo, obdelavo in zaščito gradiva ter razvojni center z oddelkom za informatiko. Sredstva v okviru tega projekta bomo potrebovali tudi za nakup pohištvene in IKT opreme kot pogoj za preselitev in uporabo obnovljenih prostorov.

Knjižnica Bežigrad

Spremljali bomo možnosti širitve posameznih enot – Knjižnice Glinškova ploščad, Knjižnice Črnuče in Knjižnice Savsko naselje. Pričakujemo, da se bo za Knjižnico Črnuče sprostil dodaten prostor, ki bi ga lahko povezali s sedanjimi prostori ter s tem omogočili postavitve čitalnice za uporabnike Knjižnice Črnuče. Za izvedbo tega projekta bi potrebovali dodatna sredstva ustanovitelja.

Knjižnica Jožeta Mazovca

Predvidevamo, da bo knjižnica v letu 2009 pridobila nove prostore za Knjižnico Zalog, dogovarjamo pa se tudi za morebitno prenovo stare šole v Polju, da bi bila v celoti namenjena Knjižnici Polje. Izhodišča oziroma programske zasnove za obe knjižnici smo pripravili že v letu 2008. V letu 2009 se bomo odločili, ali je izrabljena stavba v Polju še primerna za adaptacijo v knjižnico.

Intenzivno je treba načrtovati tudi krajevno knjižnico Golovec na območju nekdanjega Štepanjskega naselja in pridobiti prostorske možnosti za gradnjo v naslednjih letih. Tudi za to knjižnico je osnutek projektne prostorske naloge že izdelan.

Zaradi spremembe organizacijske strukture združene knjižnice ni več potrebno, da se gradijo velike osrednje knjižnice, zato bi bilo smiselno sedanjo KJM prenoviti na obstoječi lokaciji in manjkajoči prostor zagotoviti s Knjižnico Golovec. Zavzemali se bomo za pridobitev dodatnih prostorov v KD Španki borci, nekdanji Jelovškov likovni salon s pisarno, po prenehanju delovanja GOML v KD Španki borci in ob preselitvi KUD Šentjakobsko gledališče v KD Španski borci. Vsekakor so ti, že več kot leto dni prazni prostori Jelovškovega likovnega salona, edina realna prostorska možnost za zmanjšanje prostorske stiske. V Jelovškov likovni salon bi prenesli oddelek za periodiko s čitalniškimi delovnimi mesti in računalniškimi delovnimi postajami za bralce. Jelovškov likovni salon bi z novo dejavnostjo omogočal kakovostno razstavno likovno dejavnost in vrsto posebnih oblik dela z bralci: predstavitev avtorjev in knjižničnega gradiva, delavnice, vzgojno izobraževalno dejavnost za otroke in mladino in za odrasle bralce. V povezavi z novimi uporabniki KD Španski borci bi bilo možno proučiti tudi organizacijo drugih storitev, npr. gostinske, kot vir za sofinanciranje osnovne dejavnosti (knjižnična kavarna). Tako bi pridobili prostor za novo postavitve in razširitev oddelka za otroke in mladino in razširitev prostorov za postavitve in rabo strokovnega gradiva.

Vaška učna točka Janče, ki jo pripravlja iniciativni odbor, vsebuje tudi programske elemente, ki jih uresničuje splošna knjižnica. Glede na prometne omejitve se na to območje ni mogoče prebiti z bibliobusom, zato je ustanovitev vaše učne točke in prostorska ureditev v OŠ in Vrtcu Janče tudi ena od projektnih nalog knjižnice. Strokovni delavci knjižnice se bomo vključili v načrtovanje programa in po ustanovitvi tudi v izvajanje programa na Jančah.

Knjižnica Otona Župančiča

Nov transportni center Ljubljana, ki je v izgradnji, daje možnosti za selitev enote Kolodvor v večje in prijaznejše prostore. V letu 2007 so bila oblikovana vsebinska izhodišča, v letu 2009 načrtujemo morebitne dodatne aktivnosti za pridobitev prostorov, katerih realizacija bo verjetno mogoča šele v naslednjih letih.

Knjižnica Prežihov Voranc

Na območju MOL, na katerem knjižnično dejavnost izvaja ta območna enota knjižnice, v letu 2009 ne predvidevamo pridobitve novih prostorov. Nadaljevanje pa se prizadevanje za pokrivanje belih lis na območju Trnovega, Rudnika (Ilovica) in Rožne doline, kar bo aktualno v naslednjih letih.

Občina Brezovica bo za svojo knjižnico zagotovila nove prostore na lokaciji Podpeška cesta 2, v izmeri 164 m². Dokončna realizacija projekta je predvidena za februar 2009. Knjižnica bo odprla vrata svojim uporabnikom 8. februarja na kulturni praznik.

Tudi Knjižnica Dobrova deluje v neprimernih prostorih. Po pisnih zagotovilih naj bi občina Dobrova – Polhov Gradec nove prostore v izmeri 250 m² zagotovila v novem trgovsko poslovnem centru, ki naj bi bil zgrajen v letu 2009.

Knjižnica Šiška

V letu 2008 smo za območno enoto Knjižnico Šiška pridobili novo stavbo, zato na območju Šiške za zdaj ne načrtujemo novih enot, čeprav bi bilo smiselno knjižnično mrežo dopolniti na območjih Guncelj in Stanežič, kjer se načrtuje gradnja večjega stanovanjskega kompleksa, ter v Šmartnem. Obe navedeni lokaciji bi pripomogli k razbremenitvi knjižnice v Šentvidu, ki »poka po šivih«. V objektu, kjer se knjižnica Šentvid trenutno nahaja, možnosti za povečanje prostora ni. Bele lise ostajajo na področju Kosez, Podutika in Dravelj, po preselitvi knjižnice pa v Spodnji Šiški. Vendar ocenjujemo, da zadnja lokacija ne potrebuje nove knjižnice zaradi bližine osrednje knjižnice v centru mesta.

V letu 2009 bo prišlo tudi do izločitve ene od krajevnih knjižnic iz sistema Mestne knjižnice Ljubljana, ker se je občina Medvode odločila, da ustanovi lastno knjižnico kot samostojen javni zavod. Ustanovitveni akt je bil sprejet in postopki za osamosvojitve so že stekli. Predvidoma v drugi polovici leta 2009 bo knjižnica Medvode že poslovala samostojno in ne več kot organizacijska enota Mestne knjižnice Ljubljana.

3 Promocija knjižnice

Vsem potencialnim uporabnikom knjižnice želimo predstaviti dejavnost in prireditve, ki jih pripravljamo v enotah Mestne knjižnice Ljubljana. Promocija bo potekala preko različnih kanalov obveščanja; znotraj knjižnice bomo uporabnike obveščali s plakati, tematskimi zgibankami, mesečnimi obvestili, oglasi ter pripravljali promocijske zapise tudi na drugih medijih in na novi spletni strani MKL, s pomočjo katere bomo tudi spodbujali razpoznavnost nove grafične podobe in njeno povezovanje z MKL. Vsem potencialnim uporabnikom bomo predstavljali knjižnično dejavnost in storitve, enote MKL se bodo vključevale v skupne promocijske projekte v okviru MKL. S predstavitvijo ponudbe bomo sodelovali na Otroškem bazarju in Študentski areni, v okviru Tedna vseživljenjskega učenja ter Dnevu splošnih knjižnic (20. nov) ter 3. decembru ob Dnevu odprtih vrat kulture.

Z novo grafično podobo bomo povečali prepoznavnost vseh knjižnic MKL. Če bodo na voljo potrebna sredstva, bomo uvedli dopise, vizitke, članske izkaznice z enotno CGP (po možnosti tudi kasneje, v okviru enotne mestne kartice), na vseh enotah knjižnice pa zamenjali napisne table z novimi, ki bodo vsebovale tudi naziv MKL in bodo seveda izdelane v enotni grafični podobi.

II DEJAVNOSTI KNJIŽNICE

1 Nabava, pridobivanje gradiva in obveznega izvoda

Cilji in načela nabavne politike MKL so izdelani na podlagi:

- Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01),
- Zakona o obveznem izvodu (Uradni list RS, št. /06),
- Standardov za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, Ljubljana, 2005)
- Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe ((Uradni list RS, št. 73/2003)
- Manifesta Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva (<http://www.zbds-zveza.si/manifest.asp>, datum: 19.9.2008)
- Unescovega Manifesta o splošnoizobraževalnih knjižnicah.

Cilji nabavne politike MKL:

- Po kriterijih nabavne politike knjižnice pridobiti kar največ novih naslovov, s čimer so novi dosežki človekovega ustvarjanja na razpolago širokemu krogu uporabnikov.
- Dvigati kakovost knjižnične zbirke z nadomeščanjem izrabljenega gradiva z novimi izdajami ter z zamenjavo zastarelih vsebin z novimi deli.
- Zagotoviti ustrezno število izvodov knjižničnega gradiva glede na potrebe in pričakovanja uporabnikov za čimbolj uravnovešen obrat vsega gradiva od sedanjega povprečja 3,4 na načrtovano vrednost 3.
- Oblikovanje kakovostne zbirke, prilagojene potrebam lokalnega okolja in regije.
- Zadovoljevanje potreb različnih ciljnih skupin uporabnikov v okolju.
- Oblikovanje knjižnične zbirke, prilagojene posebnim skupinam uporabnikov.
- S stalnim spremljanjem slovenske založniške produkcije vključiti v nabavo večino kakovostnih izdaj slovenskih založb in kakovostna dela samozaložnikov.
- Vključiti v nabavo večino kakovostnih del slovenskih avtorjev in prevodov tujih del, ki jih subvencionira MZK RS.
- S poudarkom na nabavi večine del slovenskih avtorjev našim uporabnikom omogočiti seznanjanje s trendi v sodobnem slovenskem leposlovju.
- Spremljanje in seznanjanje ter zbiranje in evidenca domoznanskega gradiva za celotno lokalno mrežo.
- Lokalne skupnosti in zainteresirane posameznike vključiti h konstruktivnemu sodelovanju pri zbiranju domoznanskega gradiva.
- Zagotoviti dovolj veliko število izvodov aktualnega gradiva.
- S pestrim in kakovostnim izborom gradiva z pridobiti nove uporabnike knjižnice.

Načela nabavne politike MKL so oblikovana po naslednjih kriterijih:

Primernost gradiva

- ali je vsebina predstavljena na način, ki je primeren uporabi v splošni knjižnici
- ali je vsebina preveč eksotična ali preveč površinska in nenatančna

Primernost formata in oblike

- ali vsebina ustreza mediju, na katerem je izdan
- ali je format primeren za uporabo v knjižnici
- ali bo gradivo vzdržalo knjižnično izposajo primerno dolgo glede na njegovo ceno?

Ustrezna prezentativnost vsebine

- ali je vsebina urejena na jasen, logičen in sodoben način
- ali so informacije najnovejše
- ali je stil ustrezen namenu

- ali so fotografije, tisk, glasba, video izdelani kakovostno
- ali je vsebina zajeta dovolj celostno
- ali delo ustreza visokim literarnim ali umetniškim merilom
- ali prinaša inovacije in novosti na zastopanem področju

Tehtnost, relevantnost

- ali je delo dovolj relevantno in predstavljeno na sodoben način za ciljno publiko knjižnice
- ali predvideva uporabo bodočih uporabnikov knjižnice

Referenčnost avtorjev

- kakšne so kvalifikacije in renome avtorja

Odnos do ostale knjižnične zbirke

- kako se novo delo uklaplja in dopolnjuje knjižnično zbirko
- ali prinaša različne poglede na obravnavano temo
- ali zapolnjuje vsebinsko vrzel zbirki

Cena

- ali cena izdaje opravičuje pomen vsebine za zbirko, pomembnost zastopane vsebine v njeni stroki in pričakovano uporabo
- kako trajna je vsebina dela, ali bo kmalu zastarela
- ali je izdaja kompatibilna z opremo knjižnice
- ali bi bilo bolj ekonomično delo pri redkem povpraševanju pridobiti po medknjižni izposoji
- ali je medij (nosilec vsebine) sodoben in dobro zastopan na trgu ali ga bo v bližnji prihodnosti zamenjal drugačen nosilec

Ocene

- kako je delo ocenjeno v strokovni javnosti

Potrebe uporabnikov

- ali je za to vsebino dovolj veliko povpraševanje uporabnikov knjižnice
- ali so uporabniki že iskali prav to delo
- ali ustreza kakšni posebni skupini uporabnikov kot npr. gradivo v tujem jeziku ali gradivo z večjim tiskom, itd.

Predvideno število novih enot knjižničnega gradiva (po zvrsteh):

Knjižnica v letu 2009 načrtuje **87.215** enot prirasta z nakupom oziroma **9.800** naslovov. Načrtovano razmerje naslovov med strokovnim in leposlovnim gradivom je 7500 (60 %) naslovov stroke in 5000 (40 %) naslovov leposlovja. Razmerje je planirano na podlagi doseženega razmerja v letu 2007 in z zahtevo standarda.

Načrtovano razmerje naslovov med gradivom za odrasle in mladino je 2450 naslovov (25%) za mladino in 7350 naslovov (75%) za odrasle. Razmerje je zastavljeno na podlagi ocene okolja knjižnice in aktivnih članov ter potreb uporabnikov in drugič na podlagi izkušenj iz založniške produkcije in količine gradiva na trgu ponudbe. Velikost MKL v upravnem in poslovnem središču z visokim odstotkom študentov in srednješolske mladine zahteva močan prirast strokovnega gradiva. Tak poudarek povzroča neugodno razmerje naslovov za otroke in odrasle, odraža pa zahteve okolja in knjižne produkcije.

Načrtujemo 31% enot leposlovja slovenskih avtorjev in prevodov zahtevnejših tujih leposlovnih del, 18 % enot s področja humanistike.

Načrtovano razmerje med knjižnim in neknjižnim gradivom je 15190 enot (16%) neknjižnega gradiva in 79748 enot (84%) knjižnega gradiva. Veliko povpraševanje po izposoji filmov in glasbenih plošč (9-kraten obrat) narekuje povišanje prirasta tega gradiva zlasti DVD-jev. Obenem pričakujemo tudi večjo ponudbo zvočnih knjig.

Vzdržujemo ponudbo 425 naslovov oziroma 1350 izvodov serijskih publikacij strokovno - poljudne, informativne in razvedrilne vsebine, primerne pričakovanjem uporabnikov. Morebitni novi, ustrenejši naslovi nadomestijo – zamenjajo manj ustrezne.

Predvideno število novih enot knjižničnega gradiva (po knjižničnih enotah):

Mrežo MKL na njenem območju delovanja sestavlja 31 enot in izposojevališč s skupno zalogo 1.551.239 enot gradiva (stanje 31.12.2007).

Po obsegu glede na usmeritev in velikost posameznih enot knjižnice načrtujemo razporeditev prirasta za l. 2009 po spodnjem prikazu:

Knjižnica Bežigrad: 15.668 izvodov knjižničnega gradiva, od tega 7.868 v osrednji enoti, 7.800 pa v štirih manjših enotah;

Slovanska knjižnica 2.308 izvodov knjižničnega gradiva s poudarkom na domoznanstvu;

Knjižnica Otona Župančiča: 15.970 izvodov knjižničnega gradiva; od tega 11.992 v osrednji enoti, 3.978 pa v treh manjših enotah;

Potujoča knjižnica z 42 postajališči: 1822 izvodov knjižničnega gradiva;

Knjižnica Jožeta Mazovca: 13.064 izvodov knjižničnega gradiva; od tega 8.492 v osrednji enoti, 4.573 pa v štirih manjših enotah;

Knjižnica Prežihov Voranc: 18.926 izvodov knjižničnega gradiva; od tega 11.355 v osrednji enoti, 7.570 pa v enajstih manjših enotah;

Knjižnica Šiška z osrednjo in še petimi enotami: 19.695 izvodov knjižničnega gradiva, od tega 12.801 v osrednji enoti, 6.893 izvodov pa v enajstih manjših enotah;

Financiranje

Nakup knjižničnega gradiva za leto 2009 financirajo MOL, MzK in partnerske občine, v katerih ima MKL svoje enote: Vodice, Brezovica, Dobrova - Polhov gradec, Horjul, Ig, Škofljica, Velike Lašče. Poleg tega knjižnica kot depozitarna organizacija prejema tudi obvezni izvod v skladu z zakonom.

2 Obdelava gradiva

V letu 2009 bo vsa obdelava potekala po vrstah gradiva skladno z nabavo. Strokovna bibliografska obdelava poteka v sistemu COBISS v skladu s strokovnimi standardi, priporočili in navodili Narodne in univerzitetne knjižnice ter Instituta informacijskih znanosti Maribor. Dokler delo v Sektorju za nabavo in obdelavo ne bo steklo, bo obdelava gradiva potekala po posameznih knjižnicah in bazah podatkov.

Na področju obdelave gradiva poteka v MKL velika akcija združevanja šestih podatkovnih baz združenih knjižnic, ki jo vodita posebni delovni skupini za nabavo in obdelavo gradiva. Delovna skupina za obdelavo je aktivnosti že skoraj končala, v letu 2009 se pričakuje še priprava natančnih navodil za združevanje baz, ki ga bo opravil IZUM kot izvajalec sistema COBISS, in seveda sama konverzija. Le-ta naj bi bila izvedena do poletja 2009. Hkrati s tem bodo potekali precej veliki projekti poenotenja načina obdelave in postavitve zbirk v naših knjižnicah, najprej na področju mladinskega gradiva, nato pa še pri gradivu za odrasle.

Dotlej bodo knjižnice še samostojno obdelovale gradivo, in sicer npr.:

Knjižnica Bežigrad

V letu 2009 načrtujemo tekočo bibliografsko obdelavo (inventarizacija, katalogizacija in vsebinska obdelava) knjig, serijskih publikacij, neknjižnega gradiva ter v skladu s kadrovskimi možnostmi tudi elektronskih virov in člankov, uskladištev postavitvenih UDK vrstilcev z novostmi v sistemu Univerzalne decimalne klasifikacije (UDK 2), vsebinsko obdelavo otroškega in mladinskega leposlovja. Pripravljali bomo knjižnične novosti (mesečno v tiskani obliki in na internetu), ter tematske izpise glede na potrebe uporabnikov. Izločanje knjižničnega gradiva bo potekalo v skladu z Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, ki ga je izdal NUK in izdelavo statistik prirasta in odpisa knjižničnega gradiva.

Slovenska knjižnica

Do združitve bomo nadaljevali bomo s sprotno strokovno bibliografsko obdelavo in opremljanjem knjižničnega gradiva ter z retrospektivno obdelavo monografskih in serijskih publikacij v tujih jezikih. V letu 2009 je nujno nadaljevanje postopnega oblikovanja računalniške domoznanske baze gradiva za območje Ljubljane oziroma osrednjeslovenske regije, s katerim smo začeli v letu 2007. Za zdaj bomo po določenih kriterijih (predmetne oznake) posebej označevali samo monografske in serijske publikacije.

Knjižnica Šiška

Do združitve obdelave gradiva na enem mestu v novo organiziranem oddelku za nabavo in obdelavo gradiva Mestne knjižnice Ljubljana bo obdelava gradiva (nabava, inventarizacija, katalogizacija in klasifikacija) potekala v enoti Šiška. Vodja enote Vodice pa je skrbela za izbor gradiva, glede na specifično podružnične enote.

3 Zaščita gradiva

Oprema in zaščita gradiva bosta organizirani enotno pod okriljem sektorja za nabavo in obdelavo gradiva, izvajali pa se bosta na lokacijah, kjer bo potekala obdelava. V letu 2009 se bo dejavnost izvajala delno z lastnimi močmi, delno pa z zunanjimi izvajalci.

Vse knjižnično gradivo bo označeno z inventarno številko in žigom, opremljeno s postavitvenimi nalepkami in piktogrami; knjižno gradivo bomo zaščitili z namensko folijo za zaščito knjižnega gradiva, neknjižno pa bo v prostem pristopu zaščiteno z zaščitnimi škatlami oz. z zaščitnimi nalepkami. Knjižnično gradivo je zaščiteno z magnetnim varovalom, ki knjižnično gradivo varuje pred krajo. V letu 2009 bomo z različnimi oblikami javnega naročanja poenotili nakup materialov za zaščito in zavarovanje gradiva. Redno bomo obnavljali tudi temeljne knjižnične zbirke ter druga dela: vezave, popravila knjig, termično vezavo in druga dela pri opremi gradiva.

4 Delo z uporabniki

4.1 Članstvo

V letu 2009 bo prišlo do združitve baz podatkov o članih prejšnjih ljubljanskih knjižnic v skupno bazo podatkov Mestne knjižnice Ljubljana. Posamezne knjižnice so doslej prikazovale seštevke aktivnih članov ločeno. Zaradi tega pričakujemo, da se bo šele po združitvi baze članov v letu 2009 v enotno bazo dejansko pokazalo, koliko prebivalcev Ljubljane je v resnici včlanjenih v knjižnico, saj bo vsak lahko vpisan samo enkrat. To število bo nižje od dosedanjih števil in bo vplivalo tudi na prikazovanje deleža včlanjenih prebivalcev v primerjavi s statistikami iz prejšnjih let.

Spremljali in opazovali bomo trende »premikanja« članov med združenimi knjižnicami in si prizadevali za čim boljše rezultate na območju celotne Mestne knjižnice Ljubljana. Knjižnice kot socialne ustanove bodo v času pričakovanega upadanja življenjskega standarda prav gotovo pritegnile večje število uporabnikov, kar bo, upamo, vplivalo tudi na višanje števila članstva. Vsekakor pa pričakujemo porast dostopa do knjižnice na daljavo in s tem porast neformalnega »virtualnega« članstva.

Slovanska knjižnica

V knjižnico naj bi se po izkušnjah preteklih let vpisalo približno 450 novih članov, na letni ravni pa bo knjižnico oziroma njene storitve aktivno uporabljalo 1400 članov. Predvidevamo, da bo približno 50 odstotkov članov knjižnice tudi v prihodnjem letu študentov.

Knjižnica Bežigrad

Prizadevali si bomo postopno doseči še večjo vključenost uporabnikov na območju (okvirno od 28 do 30 % prebivalcev, tj. 14.760 do 15.815 enkratnih članov). V Knjižnici Bežigrad glede na vpisovanje članov iz knjižnične mreže MKL pričakujemo povečan vpis tudi v l. 2009.

Knjižnica Jožeta Mazovca

Nespremenjeni prostorski pogoji, ki so že skrajno kritični, posebej v Knjižnici Jožeta Mazovca v KD Španski borci in še posebej v oddelku za otroke in mladino, ne kažejo posebnih možnosti za povečanje števila članstva in izposoje. Naš cilj je vsaj ohraniti članstvo, obseg izposoje knjižničnega gradiva, povečujemo pa planiran obisk in rabo drugih storitev, predvsem rabo računalniške infrastrukture.

Knjižnica Šiška

Pričakujemo delno znižanje števila članstva zaradi osamosvojitve knjižnice v Medvodah, čeprav bodo člani te knjižnice v letu 2009 še ostali člani MKL. Večji padec članstva se lahko pričakuje šele v letu 2010.

Knjižnica Otona Župančiča

V KOŽ ne pričakujemo bistvenih sprememb na področju članstva. Če ohranimo do 20.000 aktivnih članov, to pomeni, da so člani te knjižnice poleg prebivalcev četrtni skupnosti Center tudi številni prebivalci drugih delov mesta in drugih delov Slovenije, zlasti študenti.

Knjižnica Prežihov Voranc

V planiranem obdobju načrtujemo v KPV ohranitev visokega deleža aktivnih članov vseh enot glede na celotno populacijo območja, ki znaša 33,67 % včlanjenih prebivalcev. To je eden najvišjih odstotkov članstva v Sloveniji, na kar smo zelo ponosni.

4.2. Obisk

Slovanska knjižnica

Statistični podatki za zadnja tri leta kažejo, da se število uporabnikov knjižničnih storitev vztrajno povečuje (vsako leto za približno 10 odstotkov), medtem ko se izposoja gradiva nekoliko znižuje. Večje je predvsem število obiskovalcev kulturnih prireditev oziroma razstav, čedalje večji je tudi obisk knjižnice »na daljavo«. Čitalniška mesta so skozi vse leto večinoma zasedena. Predviden obisk v letu 2009 zaradi izposoje gradiva (v čitalnice ali na dom) je 15800, obisk knjižnice na daljavo, torej prek spletne strani 20000, obknjižničnih dejavnosti oziroma kulturnih prireditev pa bi se lahko udeležilo okrog 15000 obiskovalcev.

Knjižnica Bežigrad

Na podlagi ustreznega izbora gradiva in s tem povezanim zadostnim številom izvodov pričakujemo, da bodo uporabniki obiskovali knjižnične enote vsaj v enakem obsegu kot do sedaj. V Knjižnici Črnuče obisk presega sedanje kadrovske možnosti. Pomoč študentov pri evidenci obiska in izposoje je nujno potrebna na vseh enotah. Obisk računalniško beležimo le v študijski čitalnici v osrednji knjižnici, uporaba interneta pa je vodena v vseh enotah knjižnice. Ponudba v čitalnicah je prilagojena okolju in prostorskim možnostim posameznih enot. V Knjižnici Bežigrad načrtujemo organizacijo različnih prireditev in dejavnosti za posamezne skupine uporabnikov (otroke, mladino, odrasle, interesne skupine, uporabnike s

posebnimi potrebami) v sodelovanju z ustrežno centralno službo MKL.

Knjižnica Šiška

S selitvijo naše osrednje knjižnice v nove prostore pričakujemo višji obisk prvenstveno osrednje knjižnice. Na delno zmanjšanje skupnega števila uporabnikov, ki bodo knjižnico obiskali zaradi izposoje gradiva na dom, bo prišlo zaradi osamosvojitve knjižnice v Medvodah.

Knjižnica Otona Župančiča

Število obiskovalcev knjižnice bo ostalo v dimenzijah zadnjih dveh let, ko je KOŽ obiskalo nekaj čez 700.000 obiskovalcev letno.

Knjižnica Prežihov Voranc

Predvidevamo povečanje obiska uporabnikov zlasti na račun dostopanja do spleta, urejevalnika besedil in uporabe elektronskih baz podatkov, opazamo tudi trend naraščanja obiska knjižnice zaradi prireditev za odrasle in mladino. Obisk zaradi izposoje na dom je v veliki meri odvisen od kvalitete knjižnične zbirke in kakovosti knjižnične storitve.

4.3. Izposoja gradiva

Slovanska knjižnica

Knjižnica ima večinoma čitalniške izvode gradiva, večji del je historičnega, zato izposoja na dom ni mogoča. Ker je zelo malo novega gradiva, ki se lahko sposoja na dom, bistvenega povečanja izposoje v letu 2009 ne moremo načrtovati. V čitalnice oziroma na dom naj bi si bralci sposodili okrog 105.200 enot različnega gradiva.

Knjižnica Bežigrad

Izposoja knjižničnega gradiva poteka na petih lokacijah. Izposojevalne roke za knjižnično gradivo ter pravila izposoje bomo v I. 2009 prilagodili novemu poslovniku Mestne knjižnice Ljubljana. Za pomoč pri delu na izposoji na vseh enotah potrebujemo pomoč študentov, potrebe po stalni zaposlitvi za Knjižnico Črnuče so velike in utemeljene z obiskom, izposoji in odprtostjo. Knjižnično gradivo dostavljamo tudi na dom enkrat ali dvakrat mesečno, po dogovoru s članom.

Knjižnica Jožeta Mazovca

Izposoja knjižničnega gradiva poteka na petih lokacijah. Število aktivnih članov, torej tistih, ki so si izposodili gradivo vsaj enkrat v letu 2008, bo v letu 2009 zmanjšano oziroma usklajeno, saj naj bi z enotno bazo članov MKL izčistili vse dvojno ali večkratno članstvo med nekdanjimi splošnimi knjižnicami v Ljubljani.

Knjižnica Šiška

S selitvijo naše osrednje knjižnice v nove prostore se je že v prvih mesecih povišalo število enot izposojenega gradiva. Vendar pa hkrati zaradi osamosvojitve knjižnice v Medvodah pričakujemo, da se bo število izposojenega gradiva v letu 2009 zmanjšalo.

Pri izposoji gradiva v knjižnici pa še posebej v osrednji knjižnici opazamo porast. Primeren prostor uporabnike privabi, da se v knjižnici zadržujejo dlje časa in uporabljajo možnosti, ki jih knjižnica ponuja. Tako tudi v letu 2009 pričakujemo veliko uporabnikov, ki bodo delali na javno dostopnih računalnikih, ki so jim v knjižnici na voljo, uporabljali časopisno in študijsko čitalnico, točko vseživljenjskega učenja in drugo.

Knjižnica Otona Župančiča

Pričakujemo, da se bo število izposojenih enot gradiva na dom ohranilo na okoli 1.220.000 enot. V porastu je število izposoj neknižnega gradiva in ta trend bo opazen tudi v letu 2009.

Knjižnica Prežihov Voranc

Z obiskom je povezana izposoja knjižničnega gradiva, glede katere opazamo trend naraščanja izposoje neknižnih gradiv, ki so praviloma bolj podvržena trenutnim smernicam in se hitreje obrabljajo kot tradicionalna gradiva. Poleg tega vedno nove tehnološke rešitve izpodrivajo tradicionalne nosilce zapisov.

4.3.1 Medknjižnična izposoja

Segment medknjižnične izposoje je dobro vpeljan in ažurno deluje. Uporabnikom bomo z medknjižnično izposojjo omogočili izposojjo gradiva iz slovenskih knjižnic in drugim knjižnicam posredovali knjižnično gradivo iz knjižnične zbirke na podlagi pravil o medknjižnični izposoji. Z združitvijo knjižnic v okvir MKL je medknjižnična izposoja med nekdanjimi ločenimi ljubljanskimi knjižnicami postala odvečna, saj bralce napotimo k obisku knjižnice, v katero so avtomatično že včlanjeni. V planiranem obdobju načrtujemo enak obseg poslovanja kot doslej, s predvidevanjem, da bo v letu 2009 nekoliko manj transakcij zaradi združitve ljubljanskih knjižnic. V MKL bo sicer v letu 2009 sistem medknjižnične izposoje spremenjen, tako da bo potekal centralizirano, kar pripravlja posebna projektna skupina.

Slovanska knjižnica

Medtem ko Slovanska knjižnica dobi razmeroma veliko zahtevkov iz drugih slovenskih in tujih knjižnic, tako za monografske publikacije kot za fotokopije, fotografije ali skenirane strani iz gradiva, zahtevkov za naročila iz drugih knjižnic po Sloveniji tako rekoč ni. Predvidevamo, da bo v letu 2009 knjižnica dobila približno 450 zahtevkov za medknjižnično izposojjo.

V drugih knjižnicah v letu 2009 načrtujemo izposojjo okrog 1500 enot gradiva prek medknjižnične izposoje.

4.4 Prireditve

Prireditve za odrasle

Prebivalcem Mestne občine Ljubljana in njenim obiskovalcem želimo nuditi prijazno, udobno in učinkovito uporabo raznolikega, aktualnega knjižničnega gradiva, informacij, prireditev za sprostitev, druženje, pogovor, informiranje, učenje, raziskovanje. Usmerjenost knjižnice k uporabniku bo uresničevala trajno prizadevanje za rast števila uporabnikov in uporabe knjižničnih storitev.

Mestna knjižnica Ljubljana na področju spodbujanja bralne kulture utrjuje bralne navade pri uporabnikih in promovira knjižnico kot prostor vseživljenjskega učenja in preživljanja prostega časa, t.i. »tretji prostor«. S prireditvami želimo vzpodbuditi odrasle uporabnike, da kakovostno preživljajo prosti čas, ter jih opogumiti in usposobiti za uporabo knjižnice in njenih informacijskih virov.

Število predvidenih kulturnih prireditev (po knjižničnih enotah) za odrasle:

Dogodek	Lokacija	Število izvedb
Razstave <i>Knjižne in likovne razstave, priložnostne razstave, fotografske razstave</i>	Knjižnica Bežigrad	28
	Knjižnica Brdo	8
	Knjižnica Brezovica	2
	Knjižnica Črnuče	8
	Knjižnica Dobrova	11
	Knjižnica dr. France Škerl	8
	Knjižnica Fužine	8
	Knjižnica Glinškova ploščad	8
	Knjižnica Grba	11
	Knjižnica Ig	1

	Knjižnica Jožeta Mazovca	20
	Knjižnica Polje	10
	Knjižnica Jarše	10
	Knjižnica Fužine	10
	Knjižnica Zalog	10
	Knjižnica Otona Župančiča	38
	Knjižnica Poljane	2
	Enota Kolodvor	10
	Potujoča knjižnica	1
	Slovanska knjižnica	16
	Knjižnica Podpeč	2
	Knjižnica Prežihov Voranc	11
	Knjižnica Šiška	10
	Knjižnica Šentvid	41
	Knjižnica Gameljne	6
SKUPAJ		290
Bralna kultura Literarni večeri, <i>predstavitve novih knjig, literarni pogovori, gledališki, filmski in glasbeni večeri, bralna srečanja v domu starejših občanov Nove Fužine, projekt Beremo, rastemo, se učimo, predstavitve tuje literature in kulture, pogovorni večeri Philogos, Knjižne čajanke</i>	Knjižnica Bežigrad	14
	Knjižnica Brezovica	2
	Knjižnica Rudnik	2
	Knjižnica Dobrova	1
	Knjižnica Horjul	3
	Knjižnica Ig	1
	Knjižnica Otona Župančiča	42
	Knjižnica Jožeta Mazovca	10
	Knjižnica Polje	10
	Knjižnica Jarše	10
	Knjižnica Fužine	10
	Knjižnica Zalog	10
	Knjižnica Rudnik	2
	Knjižnica Šiška	10
	Knjižnica Škofljica	9
Knjižnica Velike Lašče	8	
Slovanska knjižnica	22	
SKUPAJ		166
Potopisna predavanja strokovna predavanja, srečanja s starejšimi	Knjižnica Bežigrad	8
	Knjižnica dr. Franceta Škerla	8
	Knjižnica Brdo	8
	Knjižnica Rudnik	7
	Knjižnica Dobrova	2
	Knjižnica Horjul	2
	Knjižnica Ig	3
	Knjižnica Jožeta Mazovca	30
	Knjižnica Fužine	20
	Knjižnica Jarše	10
	Knjižnica Otona Župančiča	79
	Knjižnica Poljane	6
	Knjižnica Prežihov Voranc	7
	Knjižnica Šiška	23
	Knjižnica Šentvid	6

	Knjižnica Škofljica	2
	Knjižnica Velike Lašče	2
SKUPAJ		223
Izobraževalna predavanja <i>jezikovni tečaji, informacijsko opismenjevanje, Vprašaj knjižničarja, delavnice na temo zaposlovanja, vodeni ogledi knjižnic</i>	Knjižnica Brdo	21
	Knjižnica Jožeta Mazovca	6
	Knjižnica Bežigrad	8
	Knjižnica Otona Župančiča	99
	Knjižnica Šentvid	10
	Knjižnica Šiška	30
SKUPAJ		174
Kreativne delavnice	Knjižnica Otona Župančiča	29
	Knjižnica Prežihov Voranc	1
	Knjižnica Šiška	3
	Knjižnica Otona Župančiča	24
	Knjižnica Rudnik	4
	Knjižnica Brdo	1
	Knjižnica Grba	4
	Knjižnica Brezovica	4
	Knjižnica Dobrova	4
	Knjižnica Škofljica	8
	Knjižnica Podpeč	2
SKUPAJ		84
VSE SKUPAJ		937

Prireditve za otroke in mladino

MKL s svojimi aktivnostmi na področju spodbujanja bralne kulture ne posega samo v svoje lokalno okolje, temveč z določenimi projekti (predvsem s projekti Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ki jih vodi in koordinira) sega na celotno slovensko nacionalno področje in celo izven njega, v mednarodni prostor. Ti so: Strokovne srede, Pregledni in priporočilni seznam (letni pregled mladinskih knjig), Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz, Moja naj knjiga, Simpoziji (tudi mednarodni), Knjižne čajanke, 2.-aprilska razstava ...

Cilji in načela, na katerih temeljijo projekti za otroke in mladino na obeh ravneh delovanja, so naslednji:

- oblikovanje in utrjevanje bralnih navad pri mladini, spodbujanje in promoviranje branja, tudi branja za Bralno značko,
- spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri mladini, sodelovanje z vrtci, z osnovnimi šolami, posameznimi krožki, in s fakultetami pri knjižni, književni in knjižnični vzgoji,
- v okviru projekta Slovenski knjižnično- muzejski MEGA kviz: »Znameniti Slovenci in njihove spominske hiše« povezovanje tudi z muzeji, arhivi in galerijami, kar je v skladu s priporočili Evropske komisije z raznolikimi cilji, kot so: spoznavanje kulturne dediščine, gojenje te zavesti, spodbujanje branja, spodbujanje sodobnih pismenosti, pri čemer želi doseči čim širši krog uporabnikov (reševalcev), spodbujanje raziskovanja in hkrati s svojimi vsebinami tudi prispeva k turistični ponudbi Slovenije,
- gojenje zavesti o pomenu umetnosti in znanstvenih dosežkov
- razvijanje informacijske pismenosti
- vključevanje knjižnice v procese načrtovanja vzgoje in izobraževanja
- organizacija dogodkov za aktivno in kvalitetno preživljanje prostega časa
- bogatenje ponudbe neformalnega izobraževanja za mladino

- učenje obvladovanja temeljnih spretnosti
- motiviranje in spodbujanje k učenju
- ustvarjanje primerne prostora za učenje in druženje v knjižnici, prilagojeno interesom otrok in mladine

Pomen kulturno-vzgojnih dejavnosti za razvoj MKL in knjižnične stroke:

Na podlagi odzivnosti in sodelovanja mladih preverjamo pravilno usmeritev knjižnice tako pri oblikovanju zbirk (nova postavitve gradiva za otroke in mladino), kot pri oblikovanju sodobnih oddelkov za najstnike, kot pri načinih posredovanja (letni načrti in projekti).

Na podlagi analize prireditev in strokovnih aktivnosti knjižnice preverjamo in uveljavljamo najboljše prakse, teoretsko obdelane pa uvrščamo v skupno znanje mladinskega knjižničarstva (strokovne srede, seminarji, simpoziji).

V praksi preizkušeno znanje zbiramo in predstavljamo v taki obliki, da je dostopno in koristno tudi drugim strokam (strokovni članki, predavanja, publikacija Pregledni in priporočilni seznam, revija Otrok in knjiga, projekti Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo).

Število predvidenih dogodkov, namenjenih otrokom in mladini (po knjižničnih enotah):

Dogodek	Lokacija	Število izvedb
Pravljične urice (<i>Bralček sanjalček,</i> <i>Pravljične urice v</i> <i>angleškem jeziku,</i> <i>afriške pripovedke,</i> <i>Pravljična matineja</i>)	Knjižnica Bežigrad	32
	Knjižnica Brdo	9
	Knjižnica Brezovica	10
	Knjižnica Črnuče	32
	Knjižnica Dobrova	10
	Knjižnica dr. France Škerl	32
	Knjižnica Fužine	32
	Knjižnica Gameljne	40
	Knjižnica Glinškova ploščad	32
	Knjižnica Grba	10
	Knjižnica Horjul	17
	Knjižnica Ig	9
	Knjižnica Jarše	32
	Knjižnica Jožeta Mazovca	32
	Knjižnica Otona Župančiča	72
	Knjižnica Podpeč	9
	Knjižnica Polje	32
	Knjižnica Prežihov Voranc	20
	Knjižnica Rudnik	37
	Knjižnica Savsko naselje	32
Knjižnica Šentvid	38	
Knjižnica Šiška	48	
Knjižnica Škofljica	9	
Knjižnica Velike Lašče	9	
Knjižnica Zalog	32	
SKUPAJ		667
Bralne urice (<i>Palček bralček,</i> <i>Bralna značka, Ekološka</i> <i>Bralna značka, angleška in</i> <i>nemška bralna značka,</i> <i>bralne iskrice, predšolska</i>)	Knjižnica Bežigrad	8
	Knjižnica Brezovica	5
	Knjižnica Dobrova	4
	Knjižnica Gameljne	32
	Knjižnica Grba	3
Knjižnica Horjul	6	

bralna značka, Bralne urice z Galom, Knjigo s kože!, Pogovori o knjigah, Gost v knjižnici, Viški višek, Literarni večer, Literarni večeri- knjižni klub, Predstavitev novih mladinskih knjig, Bralni palček, Malčkova Bralna značka, Predstavitev novih mladinskih knjig)	Knjižnica Ig	4
	Knjižnica Jožeta Mazovca	1
	Knjižnica Otona Župančiča	24
	Knjižnica Podpeč	5
	Knjižnica Prežihov Voranc	10
	Knjižnica Rudnik	5
	Knjižnica Šiška	8
	Knjižnica Škofljica	5
	Knjižnica Velike Lašče	11
SKUPAJ		131
Delavnice (Počitniške delavnice za osnovnošolce, Filmske delavnice, Vrtec na filmskih delavnicah, Računalniške delavnice, Računalniški tečaj za otroke, Ustvarjalne delavnice, Jezikanja, Arheološka delavnica, Spletna stran za otroke, Ustvarjalne delavnice za otroke	Knjižnica Bežigrad	61
	Knjižnica Brdo	1
	Knjižnica Brezovica	4
	Knjižnica Dobrova	4
	Knjižnica Grba	4
	Knjižnica Horjul	8
	Knjižnica Ig	8
	Knjižnica Jarše	24
	Knjižnica Jožeta Mazovca	5
	Knjižnica Nove Poljane	200
	Knjižnica Podpeč	2
	Knjižnica Prežihov Voranc	5
	Knjižnica Rudnik	4
Knjižnica Šiška	8	
Knjižnica Škofljica	8	
SKUPAJ		346
Razstave (Likovne razstave OŠ in vrtecev, Knjižne razstave, Tematske razstave	Knjižnica Brdo	8
	Knjižnica Brezovica	2
	Knjižnica Dobrova	11
	Knjižnica Fužine	12
	Knjižnica Glinškova ploščad	2
	Knjižnica Grba	11
	Knjižnica Ig	1
	Knjižnica Jarše	12
	Knjižnica Jožeta Mazovca	12
	Knjižnica Otona Župančiča	12
	Knjižnica Podpeč	2
	Knjižnica Polje	12
	Knjižnica Šiška	12
	Knjižnica Škofljica	7
Knjižnica Zalog	12	
SKUPAJ		128
Uganke (Uganka meseca, Vprašanja za	Knjižnica Bežigrad	14
	Knjižnica Fužine	12
	Knjižnica Jarše	12

<i>knjigožere, Robinzonijada, V informacijski džungli, Knjižna uganka za otroke, Knjižne uganke, Kviz za osnovnošolce, Literarni Kviz Miškova uganka)</i>	Knjižnica Jožeta Mazovca	12
	Knjižnica Otona Župančiča	22
	Knjižnica Polje	12
	Knjižnica Prežihov Voranc	12
	Knjižnica Šiška	12
	Knjižnica Zalog	12
SKUPAJ		120
<i>Obiski (Vodstva po knjižnici, Vodstva po razstavi, Organizirani obiski knjižnice, Organizirani ogledi knjižnice, Vodene predstavitve, Knjižnična vzgoja)</i>	Knjižnica Bežigrad	32
	Knjižnica Brezovica	11
	Knjižnica Jožeta Mazovca	32
	Knjižnica Otona Župančiča	60
	Knjižnica Podpeč	11
	Knjižnica Prežihov Voranc	20
	Knjižnica Šiška	40
SKUPAJ		206
<i>Prireditve (Kinološke urice, Literarni sprehodi po Ljubljani, Predavanja, nastopi, Lutkovne igrice, Gledališke predstave, zaključne prireditve, Dedek Mraz, Knjižne čajanke)</i>	Knjižnica Bežigrad	5
	Knjižnica Dobrova	2
	Knjižnica Gameljne	3
	Knjižnica Horjul	2
	Knjižnica Ig	3
	Knjižnica Jožeta Mazovca	1
	Knjižnica Otona Župančiča	8
	Knjižnica Prežihov Voranc	2
	Knjižnica Rudnik	6
	Knjižnica Šentvid	3
	Knjižnica Šiška	10
	Knjižnica Škofljica	2
	Knjižnica Velike Lašče	2
	Knjižnica Vodice	2
SKUPAJ		51

5 Izobraževanje

Izobraževanje uporabnikov

Izobraževalna vloga je ena od štirih vlog, ki jih ima splošna knjižnica v lokalnem okolju (še kulturna, informacijska in socialna vloga). Naša pozornost je še posebej namenjena premagovanju izključenosti najbolj ranljivih skupin prebivalcev: mladih, ki so opustili šolanje, brezposelnih, starejših, narodnostnih skupnosti itd. Te skupine ponavadi tudi nimajo lastnega dostopa do informacij prek svetovnega spleta in tudi ne znanja, kako te informacije uporabiti. Evropska komisija je leto 2009 razglasila za evropsko leto kreativnosti in inovacij, predvsem na področju kulture in izobraževanja. V izobraževanje uporabnikov bomo tako vnesli nove pristope in metode ter aktivno in ustvarjalno udeležbo samih uporabnikov.

Kot novost bomo pri merjenju in ocenjevanju izobraževanja uporabnikov uporabili model Generic Learning Outcomes (GLOs), ki ga je knjižnica testirala v letu 2008 v okviru mednarodnega projekta ENTITLE.

Knjižnica Bežigrad

- Predstavitev knjižnice novim članom (poslovanje, postavitve gradiva v prostem pristopu; postavitvena shema UDK, starostne stopnje v mladinskem oddelku, računalniški katalog OPAC).
- Organizirani obiski predšolskih in osnovnošolskih otrok ter srednješolcev; v šolskem letu 2007/2008 in 2008/2009 bodo prišli na obisk sedmošolci iz bežigrajskih osnovnih šol v sklopu projekta Rastem s knjigo.
- Organizirani tečaji uporabe računalnika, interneta in dostopa do elektronskih informacij za člane knjižnice.
- V sodelovanju z Oddelkom za bibliotekarstvo na FF bomo organizirali predstavitve osrednje Knjižnice Bežigrad in strokovnega dela v splošni knjižnici za študente bibliotekarstva.
- Predstavitev knjižnice, ki je pripravljena v računalniški obliki v programu Power point, se vsako leto dopolni in posodobi.

Knjižnica Jožeta Mazovca

- Izobraževanje za uporabo knjižničnega informacijskega sistema in računalnikov za odrasle bralce v vseh knjižnicah.
- V enoti Moste deluje v okviru projekta CVŽU Ljubljana Točka vseživljenjskega učenja. Koordinator projekta je TVŽU v petih splošnih knjižnicah LUR Mestna knjižnica Ljubljana.

Knjižnica Otona Župančiča

Za izvajanje izobraževanja in usposabljanja uporabnikov ima knjižnica na voljo računalniško učilnico (14 delovnih postaj), 3 študijske celice (samostojno učenje), dvorano in orodja za učenje na daljavo. Večino izobraževanj in usposabljanj opravijo sami knjižničarji z opravljeno ECDL licenco. Vse oblike izobraževanja in usposabljanja uporabnikov so brezplačne.

V letu 2009 bomo izvajali:

- Redne mesečne tečaje: Od kataloga do gradiva in informacij, Uporaba elektronskih virov, Svetovni splet in Portal KOŽ, Servisi za samostojno uporabo knjižnice, E-uprava.
- Informacijsko opismenjevanje starejših »Z računalnikom do gradiva in informacij
- E- izobraževanja: E-izobraževanje predstavlja izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje s pomočjo sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije oziroma interneta. Prek Portala KOŽ (www.koz.si) lahko uporabniki dostopajo do različnih e-gradiv. Izdelava novih e-gradiv bo prednostna naloga.
- Delavnice za otroke: izobraževanje in usposabljanje za otroke izvajajo knjižničarji na Oddelku za otroke in mladino v okviru bibliopedagoških programov.
- V okviru servisov KOŽ poteka: samostojno učenje v Središču za samostojno učenje, izmenjava znanja v Borzi znanja, brezplačna pomoč pri iskanju zaposlitve in vseh informacij s področja trga delovne sile v Borzi dela in brezplačna učna pomoč v Središču za mlade.
- V enoti Nove Poljane deluje v okviru projekta CVŽU Ljubljana Točka vseživljenjskega učenja. Koordinator projekta je TVŽU v petih splošnih knjižnicah LUR Mestna knjižnica Ljubljana.
- Vodstva po knjižnici so oblika izobraževanja za uporabnike.

Knjižnica Prežihov Voranc

Na področju izobraževanja uporabnikov bi radi v bodoče storili več, kakor smo lahko dosedaj, ko smo se zaradi kadrovskega primanjkljaja morali omejiti zgolj na sprotno inštruiranje uporabnikov za uporabo COBISS-ovih katalogov in baz podatkov s strani bibliotekarjev informatorjev. Načrtujemo tvorno sodelovanje v skupnih projektih MKL s tega področja, pri čemer bi tej dejavnosti služil tudi naš razstavni prostor, ki bi poleg galerijsko – prireditvene funkcije lahko gostil tudi vodene tečaje za izobraževanje uporabnikov.

Knjižnica Šiška

- Izobraževanje uporabnikov za samostojno iskanje po COBISS/opacu
- Izobraževanje uporabnikov za samostojno uporabo interneta
- Izobraževanje uporabnikov za samostojno uporabo različnih informacijskih virov, dostopnih v knjižnici
- V Knjižnici Šiška deluje v okviru projekta CVŽU Ljubljana Točka vseživljenjskega učenja.

Izobraževanje uporabnikov bodo strokovni delavci knjižnice izvajali sproti ob svojem strokovnem delu, načrtujemo pa tudi sodelovanje pri skupnih projektih MKL.

Slovanska knjižnica

Delo z uporabniki poleg izposoje knjižničnega gradiva v čitalnice in na dom, iskanja podatkov in dajanja informacij ter drugih knjižničnih storitev, navedenih v poslovniku knjižnice, zajema tudi vodene ogled knjižnice. Ti po vnaprejšnji najavi potekajo skozi vse leto za srednješolsko mladino, za študente (posamezni oddelki ljubljanske Filozofske fakultete) pa na začetku akademskega leta. Zanimanje je za dva tipa obiskov, in sicer za ogled knjižnice kot sodobno opremljene in urejene »zgodovinske« ustanove z bogato zbirko historičnega gradiva ter za tako imenovano »šolsko uro v knjižnici«, ko mladim predstavimo knjižnično dejavnost v splošnih okvirih, pokažemo specialne zbirke ter predstavimo načine iskanja gradiva in informacij v naši knjižnici. Tovrstno izobraževanje uporabnikov letno zajame približno 370 oseb, povečanega zanimanja v prihodnjem letu ne načrtujemo.

Uporabnikom je na voljo tudi individualno usposabljanje, in sicer za iskanje po računalniškem katalogu (COBISS), uporabo mikročitalnikov, preslikavanje gradiva in iskanje po spletnih podatkovnih bazah. Izobraževanje, za katerega se ni treba vnaprej prijaviti, se vsako leto udeleži približno 350 oseb. Interes uporabnikov v prihodnjem letu bi se lahko povečal za največ 10 odstotkov.

Izobraževanje zaposlenih

Izobraževanje zaposlenih je pomemben dejavnik razvoja naše stroke. Znanja, ki jih pridobivamo knjižničarji skozi redno šolanje in delovne izkušnje, ne zadoščajo več za opravljanje poklica, zato je potrebno knjižnico v celoti usmeriti v permanentno učečo se ustanovo. Zaposlenim želimo omogočiti udeležbo na strokovnih posvetovanjih in izobraževanjih tudi tako, da se ustrezno prilagodi delovni čas zaposlenega, samoiniciativnost zaposlenega na tem področju pa bo eden od dejavnikov nagrajevanja oz. delovne uspešnosti. Vlaganje v kadre oziroma izobraževanje kadrov prispeva k večji osebni rasti zaposlenih, k večanju delovne storilnosti in posledično k rasti ugleda knjižnice kot celote. Žal pa bo izobraževanje zaposlenih tudi v letu 2009 podvrženo omejitvam finančnih sredstev za ta namen.

Eksterna izobraževanja

Eksterna strokovna izobraževanja bodo potekala predvsem prek IZUM-a in Izobraževalnega centra v NUK.

Udeleževali se bomo izobraževalnih oblik za spremljanje novosti in zakonodaje na področju vodenja, financ, kadrov, trženja in promocije, upravljanja projektov.

Zaposleni se bodo izobraževalina področju računalništva, zlasti napredne IKT: tehnična znanja in spretnosti, ki so potrebna za uspešno upravljanje z resursi systemskega okolja v omrežju.

Pomemben del izobraževanja bodo tudi udeležbe na strokovnih posvetih, seminarjih, konferencah.

- ogled knjižnih sejmov (Bologna, London, Zagreb, Frankfurt, Ljubljana),
- udeležba na strokovnih srečanjih in posvetovanjih (NUK, IZUM, ZBDS, DBL, FF, Društvo slovenskih založnikov, splošne knjižnice idr.),
- udeležba na vsakoletnem pravljničarskem festivalu.
- udeležba na strokovnih ekskurzijah v organizaciji ZBDS.
- udeležba na strokovnih ekskurzijah v organizaciji drugih društev (Bralno društvo..).

Kot posebnost načrtujemo tudi aktivno udeležbo (2 udeleženca) na Evropski konferenci o branju, ki bo julija 2009 na Portugalskem. Predstaviti želimo dva primera dobre prakse na področju spodbujanja kritičnega branja, ki smo ju v sklopu projektov v Slovanski knjižnici izvedli v zadnjih treh letih. V prijavljenem nastopu bo govor o *Nepretrganem branju*

Cervantesovega Don Kihota ob štiristoletnici njegove prve izdaje (2005) in zelo odmevnem ciklu pogovornih večerov *Philologos* (2005–2008). Oba projekta sta spodbujala obiskovalce k aktivnemu medkulturnemu dialogu in s tem odprla prostor za sodelovanje in podporo vladnih in nevladnih ustanov in organizacij.

Interna izobraževanja

Ker so znanja v bibliotekarski stroki prenosljiva, sta vsako izobraževanje ali udeležba pospremljena tudi s predstavitvijo sodelavcem. Tudi v letu 2009 bomo ohranili dosedanje zelo uspešno obliko informiranja med sodelavci o novostih gradiva v knjižnici. Zaposleni spremljajo določeno področje strokovnega gradiva in pomembnejšega leposlovja in na rednih mesečnih srečanjih gradivo predstavijo svojim sodelavcem s stališča knjižničarja, ki dela z uporabniki.

Tečaji za izboljšanje uporabe Microsoftovih orodij.

Delavnica za informatorje: Strategije iskanja

Izobraževanje za posebne oblike dela z mladimi uporabniki,

Izobraževanje za delo z uporabniki s posebnimi potrebami,

Izobraževanje iz psihologije komunikacij (knjižničar – bralec) itd.

Izobraževanje knjižničarjev slovenskih knjižnic in študentov bibliotekarstva

V letu 2009 bomo sprejeli poenoten koncept izvajanja mentorstva v celotni MKL, za kar bo izdelan poseben pravilnik in pripravljene vsebinske osnove, na podlagi katerih bodo posamezni mentorji enotno izvajali mentorske programe z različnimi skupinami delavcev začetnikov, od novo zaposlenih, do prostovoljcev in študentov.

Mentorstvo bomo izvajali tudi za študente Pedagoške in Filozofske fakultete: za diplomske naloge s področja mladinske književnosti, knjižničarstva in ilustracije.

Nadaljujemo tudi zelo uspešen program izobraževalni program za knjižničarje, predvsem iz drugih knjižnic: »Strokovne srede«, redna mesečna srečanja mladinskih šolskih in splošnih knjižničarjev na določeno strokovno temo po programu, ki ga Center pripravi za celo šolsko leto.

6 Projekti

Evropsko leto kreativnosti in inovacij je pobuda Evropske komisije za leto 2009. Cilj tega leta je izkoristiti in spodbujati kreativne in inovativne iniciative na različnih področjih človeških aktivnosti na vseh stopnjah, v središču bosta izobraževanje in kultura. Knjižnica bo v svojih projektih zasledovala nove pristope in metode pri delu z uporabniki ter aktivno in ustvarjalno vključevanje uporabnikov v različne dejavnosti in prireditve za uporabnike.

Projekti, ki bodo izvajani kot skupni in povezovalni za celotno MKL, so navedeni v ustreznem poglavju tega programa. Poleg tega knjižnice sodelujejo pri projektu Rastem s knjigo, katerega pobudnik in financer je Ministrstvo za kulturo, ter pri projektu »Vprašaj knjižničarja«. Sodelovanje v projektu pomeni tudi strokovni izziv, zato se bodo strokovni delavci vključevali tudi v vse izobraževalne projekte za delo v tem sistemu.

Poleg teh bodo knjižnice izvajale tudi nekatere druge projekte, pri katerih še ne bomo dosegli poenotenega izvajanja, npr.:

Knjižnica Otona Župančiča

Digitalizacija avdio gradiva iz fonda Mediateke: digitalizacija bo zajemala avdio gradivo. V omrežju KOŽ bodo imeli uporabniki dostop do celotnega zvočnega zapisa, prek svetovnega

spleta pa le v obliki 30 sekundnih avdioklipov, kot nam to dopušča zakonodaja s področja avtorskih pravic. S streaming tehnologijo bomo preprečili uporabnikom reprodukcijo digitaliziranega gradiva. Končni cilj digitalizacije avdio in video gradiva je omogočiti uporabnikom dostop do gradiva na zahtevo.

Knjižnica Prežihov Voranc

Projekt posodabljanja oz. profesionalizacije amaterskih knjižnic: status t. i. amaterskih knjižnic bo potrebno uskladiti z Zakonom o knjižničarstvu, sicer pa bo nadaljevanje posodabljanja krajevnih knjižnic in t. i. amaterskih knjižnic odvisno od razvojnih načrtov posameznih občin. Posodabljanje pomeni zagotavljanje minimalnih pogojev za delovanje knjižnice (prostor, kader, knjižnično gradivo, vključitev v informacijski sistem COBISS, povečan obratovalni čas knjižnice). Knjižnica Brezovica bo ob finančni podpori Občine Brezovica in strokovnim sodelovanjem KPV (MKL) v letu 2009 odprla prenovljeno in sodobno opremljeno knjižnico, ki bo vključena v sistem COBISS – (tudi izposoja). Knjižnica bo uporabnikom omogočala tudi dostop do interneta. V občini delujeta še dve manjši krajevni izposojevališči (polprofesionalni) Rakitna in Notranje Gorice, kar je z vidika uporabnikov dobrodošlo, saj je občina Brezovica geografsko obsežna. Poleg tega imajo vse štiri knjižnice (Rakitna, Notranje Gorice, Brezovica in Podpeč) dolgoletno knjižničarsko tradicijo.

7 Sodelovanje

Sodelovanje na lokalni in nacionalni ravni

Vse knjižnice MKL so dolžne sodelovati z institucijami in posamezniki v lokalnem okolju, zato bo tudi v letu 2009 veliko različnih oblik sodelovanja:

Sodelovanje s Centrom za razvoj knjižničarstva pri NUK, Ministrstvom za kulturo, s knjižnicami v Ljubljani in drugod po Sloveniji, z Zvezo SK Slovenije, DBL, ZBDS in Bralnim društvom Slovenije ter drugimi zavodi na področju kulture in izobraževanja.

Strokovno sodelovanje s šolskimi knjižničarji s področja MOL, kot tudi z ostalimi v knjižničnem informacijskem sistemu v Sloveniji. S šolskimi knjižnicami in šolami ter splošnimi knjižnicami sodelujemo zlasti v sklopu Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza.

KAM – sodelovanje med knjižnicami, arhivi in muzeji na lokalnem nivoju. Osnovni cilj sodelovanja KAM je ponuditi prebivalcem Ljubljane in regije dostop do informacij o kulturni dediščini, prireditvah in programih z enega mesta – prek regijskega portala KAMRA.SI. Sodelujemo z Mestnim muzejem Ljubljana in Tehničnim muzejem Bistra (razstavne vitrine v enoti Poljane).

Servisi (Borza dela, Borza znanja, Središče za mlade in Središče za samostojno učenje) sodelujejo z različnimi dejavniki na lokalni in nacionalni ravni: Andragoški center Slovenije, Zavod RS za zaposlovanje, Urad za delo Ljubljana, Urad za mladino MOL, Urad za mladino RS.

Sodelovanje z drugimi institucijami, npr.:

- glasba: Glasbena šola Franc Šturm, SGBŠ (predvideni 4 koncerti), FF-Oddelek za muzikologijo (predavanje); Jazz festival, Festival Ljubljana, Druga godba, Trnfest in drugo.
- Glasbena šola Ljubljana Moste Polje na kulturnih večerih.
- film: Kinodvor (4 delavnice, razstave); Kinoteka; Festival Liffe in drugo.
- e-knjiga: Založba Ruslica, Mladinska knjiga, DZS (prenos e-knjig na bralnike), tuje založbe?

- Sodelovanje s Centrom Evropa in Zvezo potrošnikov Slovenije pri obveščanju uporabnikov (Iz obeh ustanov redno prejemamo informacijsko gradivo, ki je na razpolago našim uporabnikom na strokovnem oddelku za odrasle.).
- Sodelovanje z Društvom UNICEF Slovenija pri projektu Varne točke.
- Sodelovanje s četrtnimi skupnostmi
- Sodelovanje z založbami pri promociji svojih založniških projektov.
- Projekt Skala učna pomoč.
- Društvo Naravni začetki – srečanje mamic.
- Gimnazija Moste z razstavnimi projekti kulturne dediščine.
- Cona Fužine – učenje tujih jezikov.
- Sodelovanje z jezikovno šolo ALPHA.
- S sodelovanjem v komisiji za kulturo Turistične zveze Slovenije vzpodbujamo vključevanje splošnih knjižnic v turistično ponudbo lokalnega okolja.
- S sodelovanjem v programskem odboru Festivala za 3. življenjsko obdobje se knjižnica bolj aktivno vključuje v dejavnosti za prebivalce v tretjem življenjskem obdobju.
- Sodelovanje z Mladinsko knjigo – Trgovina: Knjižne čajanke in sejem knjig za otroke Bologna po Bologni.
- Raznim društvom in ustanovam (dijaški domovi, vrtci, bolnišnice, humanitarna društva, itd.) v Ljubljani in okolici podarjamo odpisano gradivo iz naše knjižnične zbirke.
- Sodelovanje s Slovensko kinoteko - našim uporabnikom ob dokazilu članske izkaznice in ob določenih filmih ponujajo nižjo kino vstopnico. Sodelujemo pri skupnem pripravljanju razstav, pri filmskih projekcijah in predstavitev knjig.
- Sodelovanje na področju filma bomo vzpostavili tudi s Continental filmom.
- Na področju glasbe načrtujemo nadaljnje sodelovanje z zavodom Druga godba.
- Navezava stikov in sodelovanje z društvom Kvarkadabra, izvedba poljudnih predavanj s področja naravoslovja, v povezavi s tematskimi knjižnimi razstavami.
- Navezava stikov in sodelovanje z društvi kot na primer Društvom matematikov in fizikov.

Mednarodno sodelovanje:

Knjižnica Otona Župančiča

Članstvo v mednarodnih strokovnih združenjih IFLA in IBBY.

Knjižnica Bežigrad

Strokovno sodelovanje s Knjižnicami grada Zagreba (neknjižno gradivo) in s knjižnico v Beljaku (Alpen Adria Mediathek), ki je bila odprta l. 2008.

8 Domoznanska dejavnost

Ljubljanske splošne knjižnice v preteklosti niso razvile domoznanskih zbirk, saj so le te v drugih velikih knjižnicah Slovenije temeljile predvsem na obveznem izvodu, ki ga ljubljanske knjižnice niso prejemale. Po uveljavitvi novega zakona o knjižničarstvu leta 2001 je bilo potrebno to dejavnost razviti v vsaki od samostojnih knjižnic, vendar so bile ob združitvi v MKL domoznanske zbirke v bivših knjižnicah šele v povojih. Že pred združitvijo je bil sprejet tudi novi zakon o obveznem izvodu, na podlagi katerega sedaj tudi MKL prejema obvezni izvod, iz katerega se že izvaja izgradnja območne zbirke, gradivo iz obveznega izvoda pa bo tudi eden od temeljev nove domoznanske zbirke, ki jo bomo razvijali v okviru Centra za domoznanstvo, ki bo oblikovan v Slovanski knjižnici.

V Ljubljani se torej domoznanska dejavnost splošne knjižnice v njenem najbolj klasičnem pomenu prekriva s tovrstno dejavnostjo NUK, pa tudi z zbirkami muzejev in arhivov. MKL se bo seveda z njimi povezovala, hkrati pa mora natančno definirati mesto, namen in cilje te dejavnosti v svoji notranji strukturi. Tako se bo izognila podvajanju in hkrati uveljavila svojo lastno prepoznavnost.

Domoznanska dejavnost MKL bo govorila o Ljubljani kot celoti, hkrati pa tudi o tem, kakšna knjižnica je MKL.

Pravilno zastavljena domoznanska dejavnost v splošni knjižnici omogoča najbolj naravno vpetost v okolje, ki mu služi. Ta vpetost je neizogibno dvosmerna:

- na eni strani omogoča uporabnikom informiranje o lokalnem okolju in identifikacijo z njim,
- na drugi strani oblikuje podobo knjižnice v javnosti, krepi njen položaj in ugled v okolju ter tudi omogoča knjižničarjem, da prepoznavajo in analizirajo potrebe okolja pri načrtovanju dejavnosti in razvoja knjižnice.

Zato domoznanska dejavnost sodobne splošne knjižnice lahko dobro opravlja svojo nalogo le, če se pojmuje kot paradni konj promocije knjižnice kot ene vodilnih kulturnih ustanov mesta, tesno povezana z:

- lokalnimi ustvarjalci (njihova dela hrani in predstavlja, promovira),
- neposrednimi uporabniki (v njeni zbirki in dejavnostih obiskovalci knjižnice prepoznavajo in vrednotijo lokalno okolje: bodisi domačini ali tujci, ki si sliko Ljubljane ustvarijo tudi v njeni javni knjižnici),
- okoljem, ki ga odslikava (skupine, organizacije, društva, turizem na ta način vstopajo v interakcijo s knjižnico).

Aktivnosti, ki so nujne za realizacijo projekta:

Slovanska knjižnica kot ena od šestih samostojnih knjižnic, združenih v MKL, je bila specialna knjižnica, zato ne more delovati po enakih načelih kot splošne knjižnice. Ker na isti lokaciji (Bežigrad) ne moreta delovati hkrati dve enoti splošne knjižnice, je tudi s tega vidika smiselno, da to knjižnico specializiramo za posebne zbirke – poleg zgodovinske (stara slovenika) in mednarodne (gradivo v slovanskih jezikih) zbirke bomo tu razvili tudi domoznansko zbirko za potrebe lokalnih študij območja Ljubljane.

Obstoječe domoznanske zbirke iz petih knjižnic mestnih območij bomo združili in gradivo postavili v Slovansko knjižnico, ki bo postala Center za zgodovinske, mednarodne in domoznanske zbirke. S tem bomo njeno dejavnost nadgradili in ji dodali novo vrednost z oblikovanjem naslednjih posebnih domoznanskih zbirk:

- Zbirka »Ljubljanika«: primarno domoznansko gradivo o mestu Ljubljani (monografske in serijske publikacije, članki, fotografije, razglednice, zemljevidi, filmski posnetki ipd.)
- Razvid znanih Ljubljančanov, zgodovinskih in sodobnih osebnosti in ustvarjalcev z različnih področij (s fotografijami, deli, članki, intervjuji ipd.),
- Ljubljanska bibliografija (njen začetek že obstaja v Slovanski knjižnici),
- Digitalna zbirka skeniranih člankov iz časopisja po tematikah in digitalna zbirka občinskih glasil (oboje dostopno preko spletne strani MKL in portala KAMRA, verjetno tudi vključitev v Digitalno knjižnico Slovenije D-Lib.si).

Zbiranje in posredovanje domoznanskega gradiva se bo pred ustanovitvijo centra še izvajalo v posameznih knjižnicah po že utečenih programih, kot sledi:

- Zbirka domoznanskih monografskih publikacij: prirast knjižnega gradiva s področja domoznanstva je težko predvideti vnaprej, saj je deloma odvisen od intenzivnosti založniške dejavnosti primestnih občin, društev, šol in ustanov na našem območju.
- Zbirka domoznanskih serijskih publikacij: prirast novih naslovov na tem področju je prav tako odvisen od zunanjih dejavnikov – po do sedaj utečenih poteh bomo še vedno ponujali uporabnikom do sedaj naročena občinska glasila ter glasila in publikacije društev, inštitutov in ustanov, šol itd.,
- Izbor in obdelava člankov iz časopisov in revij,
- Posredovanje gradiva in informacij s področja domoznanstva,
- Sodelovanje s kulturnimi ustanovami in društvi v Ljubljani,
- Posredovanje informacij o dogodkih in prireditvah,
- Sodelovanje v koordinaciji za domoznanstvo v okviru splošnih knjižnic v Ljubljani,
- Organizacija predavanja Boga Zupančiča o stavbah za Bežigradom, priprava priložnostne razstave in informativne zloženke,

- Vnos domoznanskih člankov v vzajemno bazo in digitalizacija zbirke,
- Domoznanske dejavnosti: v letu 2009 bomo uporabnike knjižnice seznanjali z domoznansko dejavnostjo in pripravljali manjše priložnostne razstave na temo domoznanskega območja
- Oblikovanje domoznanske zbirke Janeza Bitenca.

9 Izvajanje nalog osrednje območne knjižnice

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

- Nakup, obdelava in oprema 1000 enot gradiva – mesečno obveščanje knjižnic regije o novem gradivu prek spletne strani knjižnice.
- Gradivo v tujih jezikih se nabavlja preko katalogov in na mednarodnih sejmih Bologna po Bologni in Frankfurtu po Frankfurtu in največkrat predstavlja edini izvod v Sloveniji. Pri leposlovju se opiramo na literarne nagrade, ki so predstavljene tudi na spletni strani MKL. Predvsem prek obveznega izvoda bomo pokrili kvalitetnejšo slovensko leposlovno ustvarjalnost.
- Promocija zbirke in spodbujanje medknjižnične izposoje v regiji - brezplačna medknjižnična izposoja za knjižnice regije in med knjižnicami regije.
- Nabava elektronskih virov – prek konzorcija COSEC bomo nabavili bolj specializirane elektronske vire: podaljšali bomo naročnino za v letu 2006 naročen Grove Music Online, letu 2007 naročen Grove Art Online, in leta 2008 naročeno Encyclopædia Britannica Online (Academic Edition). V letu 2009 načrtujemo nakup dodatnega vira, za katerega se bomo dogovorili v sodelovanju s konzorcijem COSEC. Nabava elektronskih virov in dostop do njih preko IP omogoča vsaki knjižnici regije in njenim uporabnikom neposreden in hiter dostop do gradiva in informacij; nakup elektronskih virov daje knjižnicam regije možnost neposredne, vsakodnevne uporabe gradiva, kupljenega iz sredstev OOK. V letu 2008 je MKL svojim članom omogočila dostop do naročenih zbirk prek oddaljenega dostopa, v letu 2009 bo tak dostop do zbirk ponudila tudi knjižnicam regije. Uporabniki knjižnic regije bodo tako lahko dostopali do elektronskih virov in servisov, ki so dostopni preko statičnih IP-jev ali gesel kar iz domače lokacije, kar bo posledično pomenilo povečanje uporabe informacijskih virov in storitev, ter s tem večjo izkoriščenost trenutnih in bodočih informacijskih resursov.
- Poudarjena promocija elektronskih virov v knjižnicah regije in v širši javnosti.
- Priprava promocijskega materiala in izobraževanje knjižničarjev regije in končnih uporabnikov za uporabo elektronskih virov.

2. Strokovno sodelovanje s knjižnicami na območju

- Priprava zbirnika podatkov o knjižnicah regije (prvič smo ga izvedli v letu 2007, v letu 2009 ga bomo dopolnili s tekočimi podatki). Zbrani podatki bodo služili kot promocija splošnih knjižnic regije in kot osnova za pogovore z lokalnimi oblastmi. Izvedba ene delne analize, ki pokriva specifično področje delovanja knjižnic – predvidoma merjenje elektronskih virov v knjižnični zbirki v sodelovanju z mag. Gorazdom Vodebom iz Centra za razvoj knjižnic pri NUK.
- Svetovanje pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov na osnovi analize računalniške in komunikacijske opremljenosti v knjižnicah regije, ki je bila opravljena v letu 2008.
- Svetovanje knjižnicam regije pri prijavi na različne razpise Ministrstva za kulturo (nakup IKT opreme, knjiga / bralna kultura) in priprava informativnih delavnic za prijavo na razpise.
- Priprava na strokovne izpite: vaje AIK in UDK za knjižničarje regije.

- Izvajanje v letu 2006 oblikovanega regijskega projekta »Mentorstvo v knjižnicah regije«, ki je namenjen mentorstvu na treh nivojih: za novo zaposlene v knjižnici, za študente bibliotekarstva in za prostovoljce. V tem okviru tudi možnost krajšega usposabljanja novo zaposlenih knjižničarjev iz knjižnic regije v OOK MKL.
- Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake, v obliki mesečnih Strokovnih sred v organizaciji Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo.
- Priprava IKT izobraževanj za knjižničarje regije glede na potrebe. Na novi lokaciji je MKL enoti KOŽ in enoti Šiška pridobila računalniško učilnico, ki bo primerna za izobraževanje knjižničarjev regije – predvsem na področju digitalizacije in vzpostavljanja mreže lokalnih urednikov regije.
Kot novost v komunikacijo med knjižnicami regije bomo v letu 2009 pričeli uvajati tudi regijski intranet (strateški cilj OOK 2008-2011).
- Svetovalno delo, ki temelji na uveljavljenih in dogovorjenih strokovnih izhodiščih bo potekalo tudi v sklopu cikla izobraževanj »Knjižničarji regije za knjižničarje regije« s področja uporabe e-orodij in storitev. Predvidevamo 3 - 4 izobraževanja letno.
- Organizacija srečanj direktorjev knjižnic regije, ki imajo svetovalni in posvetovalni namen.
- Za potrebe uspešnega izvajanje nalog iz 9. in 19. člena Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah načrtujemo usposobitev računalničarja iz OOK. S pridobljenim nazivom Microsoft Certified Systems Administrator (MCSA) bo tako lahko kvalitetno in profesionalno skrbel za izvajanje nalog systemskega administratorja. Za izvajanje tovrstnih nalog MKL kot OOK trenutno nima ustrezno usposobljenega kadra, ki bi skrbel za administrativni vidik informacijskega sistema.
- Na ravni medregijskega sodelovanja načrtujemo aktivno delovanje v delovnih oz. projektih skupinah. Začetek delovanja skupine za izobraževanje (strateški cilj OOK 2008-2011), vodenje skupine bo prevzela MKL.
- Izobraževanje knjižničarjev regije v sodelovanju z Mestnim muzejem Ljubljana s področja prireditvenih dejavnosti.

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

- V letu 2008 smo pričeli projekt »Digitalizacija občinskih glasil bivših ljubljanskih občin«, ki ga nameravamo v letu 2009 nadgraditi z »Digitalizacijo občinskih glasil občin Osrednjeslovenske regije« (podrobnejša opredelitev projekta je zajeta v prilogi 2) (strateški cilj OOK 2008-2011: Letno vsaj en skupni projekt v regiji).
- Nakup opreme za digitalizacijo vsebin na VHS podatkovnih nosilcih.
- Svetovanje knjižnicam pri prijavi projektov digitalizacije na razpisu Ministrstva za kulturo.
- Koordinacija regijskega portala KAMRA – v regiji bomo po ponovni obuditvi delovanja portala določili redaktorja regijskega portala KAMRA. Za lokalne urednike bomo pripravili obnovitvena skupinska in individualna izobraževanja za kreiranje in vnos vsebin ter pri tehničnih vprašanjih digitalizacije.
Koordinacija KAMRE bo v prihodnosti zelo pomembna razvojna naloga: redakcija, organizacija in koordinacija dela v regiji, interno izobraževanje in svetovanje lokalnim urednikom vsebin, popis in analiza baz, ki jih bomo v regiji vključili na portal KAMRA. Domoznanstvo v splošnih knjižnicah bo v prihodnjih letih imelo pomembno vlogo na področju dostopa zainteresirane javnosti do kulturnih vsebin v digitalnem okolju. Izkušnje iz preteklih let so pokazale nujnost dodatne zaposlitve za to področje, posebno pri vodenju in izvedbi projektov digitalizacije, načrtnem dopolnjevanju vsebin na portalu Kamra, ter izvajanju strokovnih usmeritev, ki so bile opredeljene na podlagi strateških dokumentov, pripravljenih v preteklih letih.
- Sodelovanje v ekspertni skupini za domoznanstvo pri koordinaciji OOK NUK – Pridobivanje domoznanskega gradiva in v izvršnem odboru portala Kamra.

4. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Knjižnice regije imamo interne Pravilnike o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva, ki so usklajeni z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK. Dogovorili smo se o

internem postopku obveščanja o izločenem gradivu med knjižnicami regije glede na 13., 14. in 15. člen Navodil NUK. Z ustaljeno prakso bomo nadaljevali tudi v letu 2009.

10 Dejavnosti posameznih enot, oddelkov in centrov MKL

Knjižnica Bežigrad

Služba oz. center za neknjižno gradivo

Sledili bomo novostim na področju medijev in skupaj z NUK-om reševali postopke obdelave ter na primeren način objavljali navodila v strokovni literaturi (npr. Blu-ray disk).

Enako želimo proučiti in pripraviti navodila oz. priporočila za izposajo bralnikov, ki bodo prej ali slej sestavni del knjižnične ponudbe.

Organizacija enodnevnega posvetovanja o e-knjigah in bralnikih v splošnih knjižnicah (v sodelovanju s Sekcijo za splošne knjižnice ZBDS).

Mateja Ločniškar Fidler, vodja službe za neknjižno gradivo, bo s strokovnimi predavanji predstavljala neknjižno gradivo. Vsebina predavanj bo osredotočena na neknjižno gradivo in elektronske vire, od nabave, strokovne obdelave, do presoje kvalitete posameznih enot z vidika potreb uporabnikov. Predavanja bodo potekala v sodelovanju s Filozofsko fakulteto, Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Narodno in univerzitetno knjižnico in z Zavodom za šolstvo RS.

Informacijsko delo

Članom bomo nudili naslednje informacije oz. informativno gradivo:

- posredovanje splošnih informacij in informacij o gradivu in iz gradiva;
- pomoč in svetovanje pri iskanju gradiv, informacij in pri uporabi knjižnice;
- posredovanje gradiva in informacij s področja domoznanstva;
- tematski priporočilni sezname literature;
- priprava predstavitvene zloženke za posamezne enote Knjižnice Bežigrad;
- mesečni informativni bilten o dejavnostih Knjižnice Bežigrad;
- mesečni sezname novosti za bralce, strokovne delavce in šolske knjižničarje za Bežigradom;
- izdelava tematskih poizvedb;
- razstavni listi ob otvoritvah likovnih in knjižnih razstav;
- priprava priročnika o ureditvi knjižničnega gradiva v prostem pristopu;
- informacije o knjižnicah v Ljubljani;
- informacije o muzejih in drugih kulturnih ustanovah.

Knjižnica Otona Župančiča

Oddelek za informacije in izposajo

- vodeni ogledi knjižnice,
- vodstva po knjižnici za srednje šole,
- delovna praksa za študente bibliotekarstva,
- tečajji računalniškega opismenjevanja za uporabnike KOŽ,
- organiziranje in izvajanje prostovoljnega dela v knjižnici, mentorstvo prostovoljcem,
- antikvarna prodaja knjižnega gradiva,
- medknjižnična izposoja,
- dostava gradiva na dom: slabo pokretnim članom, sodelovanje z Društvom paraplegikov,
- izvajanje on-line referenčnega servisa Vprašaj knjižničarja,
- podarjanje gradiva (Kulturni dan, Mednarodni dan knjige, Dan slovenskih splošnih knjižnic),
- podarjanje članarine ob rojstnem dnevu člana.

- Priprava rubrik na portalu KOŽ za uporabnike (Priporočamo v branje....)
- Predstavite se, zabavajte, improvizirajte: KOŽ nudi svojim članom prostor, kjer lahko predstavijo svoje hobije, znanja, ki jih želijo deliti z drugimi, predstavijo lahko svojo najljubšo literarno bero, komentirajo, razpravljajo o domačih in svetovnih dogodkih)
- Pesem tedna: po izboru knjižničarjev bo v tiskani obliki predstavljena pesem tedna, ki se bo prikazovala tudi na Info galeriji v pritličju.
- Dogodek tedna: obeležitev rojstva ali smrti literatov, znanih Slovencev, obeležitev pomembnih dosežkov znanih slovenskih športnikov, umetnikov, znanstvenikov, raziskovalcev,...) s tematsko knjižno razstavo, z obiskom in predavanjem znanih Slovencev, dogodek se bo prikazoval tudi na Info galeriji.
- Literarni večeri, tematske razstave, razstave nagrajenih knjig,
- Priporočeno neknjižno gradivo – razstavljeno 4 krat letno,
- Dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami:
- sodelovanje z Domom za starejše občane Tabor – izmenjava gradiva, izposoja v Dom;
- koordinacija dela »kulturnih mediatorjev« v knjižnici (sodelovanje z Univerzo za tretje življenjsko obdobje);
- koordinacija dostave gradiva na dom;
- organiziranje premične zbirke v Mladinskem klimatskem zdravilišču Rakitna;
- sodelovanje z OOK pri nabavi in ponudbi pripomočkov za uporabnike s posebnimi potrebami;
- sodelovanje v okviru OOK za pripravo nabave e-bralnikov v letu 2010;
- priprava in izvajanje izobraževanj za starejše uporabnike (računalniško opismenjevanje...).

Mediateka

- Klubska soba: postavitve čitalniške zbirke Mediateke z domoznansko zbirko slovenske glasbene dediščine in arhivom LP plošč. Z nakupom »Workstation« naprave bomo omogočili avdio arhiv koncertnih prireditev v Mediateki, editiranje glasbenih in video nosilcev ter snemanje DEMO posnetkov za potrebe KOŽ.
- »Digitalizacija avdio gradiva iz fonda Mediateke« (več o projektu v poglavju 6 Projekti).
- G.I.C. : smernice za vzpostavitev glasbenega informacijskega centra, ki nudi dodatne storitve v povezavi z glasbo (npr. izobraževanje in svetovanje o glasbenih programih, avdicije in glasbeno mentorstvo, omogočanje povezave med glasbeniki kot npr. »my space«, informacije o koncertih, kontakti organizatorjev, založnikov, skratka glasbene industrije). Center bi bil lahko nekakšno pribežališče za mlade glasbenike, tudi zaradi pestre ponudbe raznovrstnih strokovnih gradiv Mediateke in specifičnega večnamenskega prostora, v katerem deluje.
- Prireditve:
 - o Koncerti: prirejamo 4 koncerte letno (jazz, blues, večer zabavne ter ljudske glasbe).
 - o Projekcije: prirejamo projekcije po tematskih sklopih v multimedijski sobi.
 - o Ob tradicionalnih prireditvah: Druga godba (nagradna igra in žrebanje vstopnic za festival druga godba), Liffe (razstava o festivalu ter popust pri vstopnicah Liffe abonmajev za člane KOŽ), Slovenska Kinoteka (spremljamo tradicionalne dogodke v Kinoteki).

Oddelek za otroke in mladino v sodelovanju s Centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Redna dejavnost:

- ure pravljic,
- igralne ure s knjigo,
- gost v knjižnici,
- moja naj-knjiga,

- uganka meseca,
- vprašanja za knjigožere,
- pogovori o knjigah,
- "Knjigo s kože!",
- vodstva po knjižnici za vrtce in osnovne šole.

Sodelovanje v projektu, ki ga oblikuje Ministrstvo za šolstvo in šport: Rastem s knjigo. Delo s skupinami osnovnošolcev.

Projekti:

- Mala knjižnica (več o projektu v poglavju 6).
- Moja naj knjiga, priznanje po izboru mladih bralcev, se podeljuje vsako leto v dveh kategorijah: za najljubšo slovensko mladinsko knjigo in najljubšo v slovenščino prevedeno mladinsko knjigo. Podelitev bo 2. aprila, ob mednarodnem dnevu knjig za otroke.
- Simpozij posvečen pesnici Saši Vegri
- Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz (več o projektu v poglavju 6).
- Pregledni in priporočilni seznam mladinskih knjig iz leta 2008 (več o projektu v poglavju 6).
- Interaktivni projekti za otroke (več o projektu v poglavju 6),
- 1001 knjiga (več o projektu v poglavju 6).

Enota Poljane

Dejavnosti enote:

- Samostojni popotnik: zbirko bomo dopolnjevali z novim gradivom v skladu z sprejetim vsebinskim konceptom; postavitev SP na spletni strani KOŽ – Elektronski servisi: v rubriki E-gradiva bomo nadaljevali s članki, povezanimi s potovanji, s predstavitvami novih knjižnih pridobitev zbirke in ažurirali Seznam popotniških spletnih strani; prirejali bomo potopisne večere, ki zaokrožajo ponudbo Samostojnega popotnika.
- **Razstavna vitrina**
- nadaljevali bomo sodelovanje s Tehniškim muzejem Slovenije in pripravili eno do dve razstavi manjših eksponatov z določeno tematiko. Prva razstava v letu 2009 bo prikazala zanimive predmete s področja poštnih komunikacij (postavitev januar ali februar)
- **Prireditve**
- potopisna predavanja z diapozitivi.
- **Manjše razstave**
- predstavitev ustvarjalnih del članov enote Poljane: fotografije, slike in drugi likovni izdelki
- **Predstavitve knjižnice**
- individualni ogledi knjižnice za študente s krajšo predstavitvijo
- študijska praksa v dogovoru s Centralno enoto KOŽ
- **Usposabljanje članov za samostojno uporabo knjižnice**
- informiramo člane o ponudbi knjižnice (na nivoju MKL, KOŽ in enote)
- individualno usposabljanje za uporabo COBISS-OPAC bomo izvajali vse leto - najpogosteje ob prvi uporabi kataloga ali ob vpisu

Enota Kolodvor

Dejavnosti enote:

- Vključevanje novih uporabnikov in prepoznavanje njihovih potreb v enoti Kolodvor je smernica, ki ji bomo sledili tudi v letu 2008. Izpostavljammo pomoč deprivilegirani mladini in njihovi socializaciji skozi vsebinsko ponudbo KOŽ.
- Sodelovanje z vsemi dosedanjimi partnerji pri organiziranju razstav (10 letno) in iskanje novih ponudb.
- Pomoč turistom in potnikom pri iskanju informacij o Sloveniji in njenem glavnem mestu.

Enota Nove Poljane

V naselju Nove Poljane in okolici živi veliko mladih družin z otroki, in prav njim smo prilagodili delovni čas (enota je odprta od ponedeljka do petka od 13.00 do 19.00) in izbiro gradiva ter prireditev.

Dejavnosti enote:

- izposoja gradiva za otroke in odrasle,
- čitalnica s časopisi in revijami za otroke in odrasle,
- e-točka: na voljo so 3 PC,
- točka vseživljenjskega učenja: potekal bo program samostojnega učenja, ki ga izvaja Središče za samostojno učenje,
- popoldanske bibliopedagoške prireditve za otroke,
- dopoldanske delavnice za odrasle:
 - o delavnice Borze dela na temo zaposlovanja,
 - o kreativne delavnice Borze znanja.

Enota Potujoča Knjižnica

Dejavnost enote:

- Obiskovali bomo 43 postajališč: od tega 40 krajev, 2 zapora in 1 dom za upokojece.
- Predvidoma bomo tudi v bodoče delovali v devetih občinah in sicer: v MOL 10 krajev, v občini Brezovica 2, v občini Dobrova 4, v občini Dol 2, v občini Ig 11, v občini Medvode 4, v občini Škofljica 3, v občini Velike Lašče 5 in v občini Vodice 1 kraj. Odprtost: 3 kraje bomo obiskovali vsak teden, 5 na štirinajst dni, ostale pa vsake 4 tedne; izposoja bo še naprej potekala med 14. in 20. uro, razen ob nedeljah, ko bomo dva kraja obiskovali dopoldne (med 9. in 13. uro). Terensko delo bo potekalo dvodelno: od 5. januarja do 30. junija. in od 1. septembra do 25. decembra 2009. Vsa izposoja bo še naprej brezplačna.
- Prireditve:
 - Predstavitev Potujoče knjižnice v VVZ Sonček Šentvid, Sonček Podgorica, VVZ Sapramiška – Črnuče.
 - Predstavitev Potujoče knjižnice v podružničnih šolah: Iška vas, Sora, Senožeti.
 - Razstava in predstavitev delovanja potujoče knjižnice v krajevni skupnosti Senožeti.
 - 15. oktober – dan Ljubljanske potujoče knjižnice in praznovanje 35 – letnice – prvega namensko izdelanega bibliobusa v Slovenije.
 - Celoletna pedagoška in mentorska pomoč študentom bibliotekarstva.

Borza dela

Dejavnosti BD:

- organizacija samostojnih tematskih večerov in delavnic_z različnimi gosti (dr. S. Rozman, L. Angartom, R. Goryo ipd),
- sodelovanje s predstavitvijo Borze dela na tradicionalnih promocijskih prireditvah,
- v letu 2009 bomo obnovili, dopolnili in oblikovali interne zloženke za uporabnike Borze dela,
- organizacija 18 delavnic na temo zaposlovanja v enoti Nove Poljane,
- koordinacija BD v Knjižnici Maribor in Knjižnici Velenje,
- pridobivanje sodelavcev preko sistema javnih del.

Udeležili se bomo naslednjih sejmov: Študentska arena, Karierni sejem, sejem Informativa09 ipd.

Borza znanja

Temeljna usmeritev dejavnosti Borze znanja v letu 2009 bo spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti vseh ciljnih skupin ter podpora razvoju medkulturnega dialoga. V skladu s tem bomo organizirali naslednje aktivnosti:

- Spodbujanje medkulturnega dialoga v okviru projekta 4M+IIA (**4M** - gre za različne druge manjšinske etnične skupnosti in priseljence v RS, štiri skupnosti: srbska, bosanska, makedonska, hrvaška + **IIA**: dramska in literarna aktivnost)

- BOING BOING, gledališko predstavo KUD-a Brdo iz Kranja (6 nastopajočih),
- OTROŠKI KROG, večer poezije za otroke (nastopajoči so otroci in pesniki, ki pišejo za otroke, štiri etične manjšine) s 27 nastopajočimi,
- S PESMIJO V SRCU, pesmi in plesi etničnih manjšin (mladi hrvaške, bosanske, makedonske in srbske narodnosti) z 38 nastopajočimi,
- 4M+IVA (kot zaključek kolaž program- štiri manjšine in štiri aktivnosti: dramska, recitatorska, pevska in plesna) s 45 nastopajočimi.
- sodelovanje s kulturnimi društvi (srbsko, makedonsko, hrvaško, bosansko...), etničnimi skupinami,
- sodelovanje z ustanovitelji spletne strani seniorji.info, ki je namenjena starejši generaciji (starejši - seniorji, upokojenci) in vsem ostalim, ki so prepoznali njeno pozitivno delovanje,
- ustanovitev dveh novih Borz znanja (Postojna in Nova Gorica),
- aktivnejša predstavitev BZ v javnosti in pri pridobitvi novih članov,
- predstavitev projekta BZ drugim institucijam,
- sodelovanje s sorodnimi inštitucijami iz tujine,
- več promocije dejavnosti Borze znanja v različnih medijih,
- sodelovanje na sejnih doma in v tujini, kjer bi se predstavil koncept delovanje Borze znanja,
- 2 x letno srečanje in izobraževanje mreže Borz znanja,
- 1 x letno obisk ostalih Borz znanja v Sloveniji,
- prevod vsebin spletne strani v angleški jezik,
- predstavitev dejavnosti BZ v ostalih enotah MKL (delavnice).

Pripravili bomo 12 razstav slik, 12 razstav v steklenih vitrinah, 24 kreativnih delavnic, udeležili se bomo naslednjih sejmov: Študentska arena, Festival za 3. življenjsko obdobje, Festival ustvarjalnosti in inovativnosti, Informativa09 ipd.

Središče za samostojno učenje

Načrtovane aktivnosti:

- Moj hobi je lahko tudi tvoj (1x mesečno udeleženec v SSU predstavi aktivnost, hobi, s katerim se ukvarja)/ zunanji izvajalci, Melita Filo
- Kaj se skriva? (mesečna nagradna uganka; darilo: knjiga iz antikvariata)/izvajalka Špela Šubic Zalezina
- Asiž (2x mesečno eno in pol urna delavnica v španskem jeziku, kjer bodo udeleženci, ki se v SSU učijo španski jezik, spoznavali kulturo, hrano, glasbo... špansko govorečega dela prebivalstva, max. 8 udeležencev) / izvajalka: Špela Šubic Zalezina
- Prvi digi-koraki (2x mesečno eno in pol urna delavnica za vse začetnike, ki se bodo v SSU učili uporabljati računalnik, max. 8 udeležencev) / izvajalka: Melita Filo
- Natečaj za najboljšo fotografijo, posneto v središčih za samostojno učenje/karikaturo/pesem...v sodelovanju s celotno Mrežo SSU / zunanji izvajalci, Erika Pečnik (nivo koordinacije; TVU dogodek)
- Udeleženec meseca, leta (nagrada za udeleženca leta, ki se največ ur uči v SSU) / zunanji izvajalci, Melita Filo
- OSU – spletni trimesečnik, novice SSU v Knjižnici Otona Župančič (novosti, mnenja, izkušnje udeležencev) / zunanji izvajalci, Melita Filo
- Priprava dodatnih priročnikov za samostojno učenje / izvajalke: Melita Filo, Špela Šubic Zalezina, Erika Pečnik

Sodelovanja:

ostali servisi v KOŽ, ostale MKL enote (pestrejša ponudba),

UTŽO (pridobivanje udeležencev),

ZRSZ (predstavitev dejavnosti svetovalkam na zavodu, pridobivanje udeležencev),

Društvo upokojencev (pridobivanje udeležencev)

Založbe (brezplačna učna gradiva),

ACS (strokovna podpora).

Koordinacija Mreže SSU (po dogovoru z ACS, ki zagotovi finančna sredstva):

- izpopolnjevanje (enodnevno delovno srečanje Mreže SSU)
- razvojno delo v sodelovanju z ACS
- vzdrževanje aplikacije Mreže SSU
- administracija spletnih strani Mreže SSU
- nacionalno poročilo o delovanju Mreže SSU.

Knjižnica Prežihov Voranc

- dostop do knjižničnega gradiva in virov informacij
- prireditve in druge oblike dela z uporabniki: razstave, predavanja, predstavitve knjig, literarni večeri
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov
- bibliopedagoško delo: organizirane oblike dejavnosti za otroke in mladino (pravljичne ure, izobraževalne igre, knjižni kviz, knjižne uganke, ustvarjalne delavnice, predšolska bralna značka, pogovori o knjigah: preživimo večer s knjigo - Vse in še knjiga (VIŠKI VIŠEK), vodeni ogledi knjižnic, Rastem s knjigo, mentorstvo študentom bibliotekarstva),
- sodelovanje na delavnicah s področja knjižničarske stroke
- promocija knjižnice
- vseživljenjsko izobraževanje.

V Knjižnici Prežihov Voranc organiziramo vrsto dejavnosti za otroke in mladino. Ponudba je obsežna, v letu 2009 želimo projekte predvsem čim bolj kvalitetno izvajati, jih poglobljati, oziroma jih utrjevati. V letu 2009 bi še naprej potekale naslednje dejavnosti:

Bibliopedagoška dejavnost:

- bibliopedagoške dejavnosti (Palček bralček, Viški višek, Robinzonijada v informacijski džungli
- pravljичne ure, ustvarjalne delavnice, lutkovne predstave, mega kviz, Moja najljubša knjiga

Prireditve in razstave:

- prireditvena dejavnost (literarni večeri, predstavitve knjig, razstave, predavanja)
- vseživljenjsko učenje (samostojno učenje, vodeni ogledi, knjižne čajanke, knjižni klubi)

Knjižnica Šiška

- 40 prireditev in 10 razstav v vitrinah

od tega:

- 10 razstav z otvoritvami
- 20 predavanj v sklopu vseživljenjskega učenja (potopisnih in drugih)
- 10 literarnih večerov s predstavitvami literarnih avtorjev in njihovih del v sklopu vseživljenjskega učenja
- 3 koncerte
- Srečanja/predavanja za starostnike – 3 srečanja
- Vodeni ogledi knjižnic – 20 – 30 vodenih ogledov

Knjižnica Šentvid

- Razstave knjižnih novosti za odrasle (24, pripravijo delavci knjižnice)
- Tematske in jubilejne razstave (15; pripravijo delavci knjižnice)
- Ustvarjalne delavnice za otroke (19; pripravijo delavci knjižnice)
- Razstave ustvarjalcev (slikarske..) (2; zunanji ustvarjalci)
- Potopisna predavanja (6; zunanji izvajalci)
- Prireditve ob dnevu splošnih knjižnic in Ta veseli dan kulture«
- Organiziranje različnih oblik izobraževanja za odrasle (zunanji sodelavci)

Knjižnica Gameljne

- občasne likovne ali fotografske razstave (zunanji izvajalci)

Prireditve in dejavnosti za otroke in mladino

a) Individualno bibliopedagoško delo:

- individualno svetovanje mladim uporabnikom za učinkovito izrabo knjižničnega gradiva,
- pomoč mladim uporabnikom ob iskanju literature za individualno uporabo (strokovno gradivo),
- pomoč mladim uporabnikom pri uporabi kataloga COBISS in svetovnega spleta.

b) Bibliopedagoško delo s skupinami mladih uporabnikov:

- priprava in izvajanje bibliopedagoških ur za vrtce, osnovne šole, srednje šole in različne zavode - predstavitev knjižnice in njene dejavnosti,
- priprava in izvajanje bibliopedagoških ur za vrtce in osnovne šole - tematsko, v dogovoru z vzgojitelji in učitelji.

PRIREDTVJE

a) *Prireditve, ki jih izvajamo zaposleni sami:*

- pravljичne urice za otroke, ustvarjalne delavnice, kinološke urice, kviz za osnovnošolce

b) *Prireditve, ki jih izvajajo zunanji izvajalci:*

- pravljичne urice v angleškem jeziku, afriške pripovedke, bralne urice z Galom
- nastopi osnovnošolskih dramskih skupin iz našega okoliša,
- v času počitnic pa bomo v dopoldanskem času pripravili raznovrstne prireditve oz. dejavnosti na katere bi povabili tudi zunanje izvajalce

Slovanska knjižnica

V letu 2009 poleg novega ciklusa pogovornih večerov Philologos (sodelovanje s KUD Logos, 8 večerov), načrtujemo štiri kulturne večere, s katerimi želimo opozoriti na raznolikost, živost in privlačnost slovanskih kultur (ruske, makedonske, slovaške ...).

Strokovna predavanja se bodo zvrstila v desetih mesecih. Pripravljamo jih v sodelovanju z Društvom Exlibris Sloveniae, Podpornim društvom Tibet ter študenti več oddelkov ljubljanske Filozofske fakultete. Izbrane teme bodo poudarile sodelovanje med različnimi kulturami, nekaj predavanj bo imelo domoznansko tematiko.

Pripravljamo dve vrsti knjižnih razstav, in sicer tematske in razstave knjižničnih novosti. Razstave novosti se bodo menjavale vsakih štirinajst dni v prostoru izposoje in informacij, tematske razstave pa mesečno.

Načrtujemo tudi več fotografskih in likovnih razstav v predverju knjižnice (natančnega seznama še ni).

11 Sodelovanje zaposlenih v domačih in mednarodnih strokovnih telesih

Knjižnica Otona Župančiča

Zaposleni v Knjižnici Otona Župančiča sodelujejo v naslednjih strokovnih organizacijah:

- članica v uredništvu "Otrok in knjiga",
- član v izvršnem odboru KAMRA,
- predsednica skupščine Konzorcija KAMRA,
- članica v uredništvu "Šolska knjižnica",
- IBBY – sedež Slovenske sekcije,
- članici v uredništvu Ciciban in PIL,
- članice v žirijah: za Večernice, Levstikove nagrade, Izvirno slovensko slikanico, sodelavke v projektu Evropa v šoli,
- članica v komisiji za kulturo pri Turistični zvezi,

- članica programskega odbora Festivala za 3. življenjsko obdobje,
- članica ekspertne skupine EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations),
- članice Bralne značke,
- članice Bralnega društva Slovenije,
- urednica Potujočih novic.

Knjižnica Prežihov Voranc

- članica v nadzornem svetu Zveze splošnih knjižnic
- članica v svetu DBL.

Mag. Jelka Gazvoda
v.d. direktorice